

ISKRIN SKROMNI JUBILEJ

Već pune tri godine HRVATSKA ISKRA je postala neodvojivi dio naše hrvatske zajednice. Postala je dragi gost u našim domovima, postala je naša navika, naša potreba, nešto bez čega više ne možemo. Stvorena je spontano iz srca, bez proračuna i to je ono što ovom glasilu daje osnovni ton i boju. Dakle, u ono vrijeme kad je nastala HRVATSKA ISKRA, gđa. Krčmar, njena urednica, sebe je sudbonosno i bezpovratno (htjela to ona priznati ili ne) označila novinarom. Činjenice i događaji govore da je angažman gđe. Valentine Krčmar u HRVATSKOJ ISKRI jedan od značajnijih oblika informativnog i intelektualnog rada u našoj zajednici; zapravo HRVATSKA ISKRA je jedino glasilo za široki krug ljudi: za svakog ima ponešto pročitati. U vremenu kada se mnogi guraju gdje im nije mjesto i bore se za status javnih djelatnika sa manjkom talenta, dotle HRVATSKA ISKRA sa svojom urednicom brodi svojim demokratskim vodama u osvajanju svih oblika slobode. Gđa. Krčmar se pokazala da je intelektualna demokratskog stila i kroja. U ove tri godine HRVATSKE je ISKRA bila "bombardirana" od jednog malog, ali opasnog sloja ljudi, koji su pokušali učiniti sve da HRVATSKU ISKRU onemoguće u njenom djelovanju, a javnosti progurati... zna se što.

Međutim, kao što vidite HRVATSKA ISKRA ide dalje, a njena urednica sa svojim komentarima predstavila se kao osoba istančanog senzibiliteta, koja zna misliti, koja dobro vlada stilom i formom i iz dana u dan brusi neophodnu zanatsku vještinu. Ona je postala gospođa "bez dlake na jeziku", britka, pravična i samo svoja (uopće nije oruđe u nečijim rukama). Njenu upornost nisu uspjeli ubiti, a pokušali su, ni naprizemnije i najbljutavije optužbe, pa ni fizički ni verbalni napadi na prodavače ISKRE, ni telefonski pozivi, niti pokušaji ekonomskog uništenja novina. Naprotiv, HRVATSKA ISKRA raste u svakom pogledu sve više i više.

HRVATSKA ISKRA piše o mnogim stvarima. Meni se osobno sviđaju tekstovi o "malim stvarima koji život znače". Rješavanje statusa branitelja za HRVATSKU ISKRU je pitanje morala jedne zemlje (u ovom slučaju naše Domovine). HRVATSKA ISKRA je ukazivala da je rješavanje statusa umirovljenika, zapravo, pitanje ponosa jedne suvremene države. Kroz pero urednice HRVATSKA ISKRA dotakla se tema i problema pred kojima mnogi naši sugrađani zatvaraju oči i prešutno prelaze, iako su u dubini razuma svjesni svih manipuliranja koja se događaju doma, a i ovdje. Urednica je u više navrata govorila o tome i da je vrijeme pogledati istini u oči, po cijeni da nam se sruši svijet u koji smo investirali svoje žrtvovanje, svoju vjeru.

U tri godine svog postojanja HRVATSKA ISKRA je mnogo učinila na promidžbi našeg hrvatskog zajedništva. Ona je počela ispisivati stranice naše nove povijesti čiji smo i mi neodvojivi dio. S HRVATSKOM ISKROM ulazimo u novo stoljeće 2001. i s njom mislimo živjeti dugo. HRVATSKA ISKRA ima šansu živjeti i poslije nas, ukoliko krene u potragu za mladim talentima koji će sa novim generacijama komunicirati novim senzibilitetom, jer ovi, sadašnji naši čitatelji, prije ili kasnije, polako će umrijeti.

Ako ima pameti, ova zajednica mora imati svoju HRVATSKU ISKRU, svoje novine, glasilo, ma kako se ona bude zvala.

Zlata Jurić

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte U OVOM BROJU :

- **Zagrebački summit**
- **Promjenjen hrvatski Ustav**
- **Gdje su nestali glasovi birača iz BiH?**
- **Priznanje hrvatskim znanstvenicima**
- **Vladimir Štefulić: U Beogradu ništa novo**
- **Hrvatski gospodarstvenici otputovali u Beograd**
- **Gradanima Srbije - zimnica iz Hrvatske?**
- **Bill Curtis story**
- **Vrbnik**
- **Događaji u zajednici**
- **Kako izbjeći moždani udar**
- **Motrišta**

Mali berdaš Josip Begonja, "Vatroslav Lisinski" svira "malu berdu" (veliko čelo) - i to je naša budućnost...

Sadržaj:

Pismo urednice.....	2
Vijesti iz Toronta.....	3
Najnovije vijesti.....	4
Vijesti na engleskom.....	5
Zagrebački summit.....	6 - 7
V. Grubišić, Bilo bi dobro pitati.....	7
Iz polupredsjedničkoga u pralamentami sustav HNA.....	8
Vijesti iz BiH, izbori.....	9
Tudmanovi tužili HTV.....	10
Kaznena prijava protiv Mesica i komentar.....	11
U eksploziji ranjen 21 ročnik!.....	12
Gospodarstvo.....	13
Priznanje hrvatskim znanstvenicima.....	14
Pliva dobila 85 milijuna \$ kredita.....	14
Hrvatski gospodarstvenici otputovali u Beograd i reakcije.....	15
Gradanima Srbije - zirnica iz Hrvatske.....	15
Hrvatska bi mogla dobiti 300 milijuna dolara samo od zlata.....	16

Damir Borovčak,

Hello Toronto- ovdje Zagreb.....17

Večer hrvatskih povratnika iz iseljeništa.....18

Mojim očima (i srcem).....19

Uz obljetnicu Tina Ujevica.....20

Hrvati u svijetu.....20

Bill Curtis story.....21

Vrbnik on the island od Krk.....22

Hrvatska u drugoj jugoslavenskoj državi.....23

Ivo Tasovac, Vukovarska uskrnuca.....24

Vijesti iz kulture.....25

Vaši komentari, Vladimir Štefulić.....26

Iz našeg folklor, Dani.....27

Dogadaji u zajednici.....27-30

Zdravlje, Kako izbjeći moždani udar.....31

Motrišta, Zlata Jurić.....32

Prilog HRVATSKOJ ISKRI,

Slastice u Hrvata

Urednica piše.....

Dragi prijatelji,

S posebnim užitkom sam pripremala ovaj jubilarni broj HRVATSKE ISKRE, jer ovo je ipak treća obljetnica ovih naših novina. Osvrnm li se samo malo unatrag, na ove prve tri godine rada, toliko se dogodilo, toliko naučilo, toliko doživjelo, no ono što je najvažnije: i Vi i uredništvo ovih novina smo se upoznali, tako da smo sada gotovo već prijatelji. Ovih dana na nekim večerama u svom radu sretala sam neke od vas, i posebna mi je bila počast kad su dolazila pitanja: "A kad će nova Iskra? Ovu posljednju smo već pročitali!" Hvala Vam svakome u ime svakog člana uredništva, koje iako nije uredništvo u stilu onih pravih "uredništava", no jednako tako brine o ovim novinama. Uzimam priliku da se zahvalim svima koji pomažu ovim novinama, od početka, onih prvih dana kad smo bili u "pelenama" do danas, pa eto tako velika hvala dr. Darku Desatyju, Biserki Milinković, Damiru Borovčaku, Ivici Puhalu, Zlati Jurić, Dragi Geoheliju, svakom onom tko je dao sebe ovoj zajednici. S posebnom žalošću u srcu opraštam se od ing. Slavka Butkovića, koji iz prezaposlenosti ostavlja ovaj rad. Slavko, mnogo Vam hvala na svemu, od početnih savjeta i zajedničkih priprema do osmišljavanja stranica, te vijesti na engleskom, kao i na svakom doprinosu, a posebno onom materijalnom, koji ste dali ovim novinama. Mnogi ljudi ostavljaju svoje tragove na ovaj ili onaj način, ja to zovem "črknjicom" života, a Vi, ing. Butković, ostavili ste duboki trag u ovim novinama, koje smo Vi i ja zajedno posvetili ovoj našoj zajednici. Hvala Vam.

I tu, kad se zahvaljujemo onima koji su pridonijeli ovim novinama, kako možemo zaboraviti prvog urednika, našeg Zvonkeca Mekindu? Još i danas, posebno nakon pripreme svakog broja, divim se tom čovjeku koji je bio gotovo 30 godina stariji od mene, a tako je mnogo davao od sebe nama. Gospon Mekinda, hvala i Vama na HRVATSKOJ ISKRI.

I na kraju, svima vama, svakom čitatelju, svakom prijatelju, svakom dobročinitelju, vama koji oglašavate u HRVATSKOJ ISKRI, a posebno hrvatskoj radio postaji "Zvuci Hrvatske" - hvala. Hvala svećenstvu, hrvatskom konzulatu, svim udrugama, pojedincima i svakom onom u Kanadi kao i u svijetu za svaku dobru riječ. Bez svakoga od Vas, HRVATSKA ISKRA bi bila puno siromašnija. Ovako, zajedno, bogatiji smo, a nadamo se da će, kako govori naša Zlata Jurić u Motrištima Iskra živjeti i poslije nas. Iz njenih riječi u Božje uši!

Valentina

Vaše zdravlje

KAKO IZBJEĆI MOŽDANI UDAR

Moždani udar, ili moždana "kap", pogađa nenadano - kao iz vedra neba - sa znakovima nejasnog govora, nesigurnosti i teturanja, zamagljenog vida, a ponekad i paralizom jedne strane lica ili tijela. Udar nije neizbježan, nije ograničen poodmaklom dobi, niti je to određena bolest, nego je to ukupni izraz različitih poremećaja. U Kanadi to je treća po redu smrtonosnost, nakon srčanih udara i tumora. Udari su također najčešći uzrok invalidnosti (češći nego prometne nesreće).

Suvremeni pristup je rana identifikacija i prepoznavanje uzroka simptoma te brza intervencija da se spriječe najgorje posljedice udara. Svatko bi trebao naučiti koji su upozoravajući znakovi moždanog udara i kako potražiti brzu liječničku pomoć, kakogod ti znakovi mogu biti prolaznog karaktera.

Udar oštećuje moždane stanice

Moždani udar je zbir poremećaja koji su posljedica prekinutog dotoka krvi u dijelove mozga, obustave dobave kisika te slabljenja funkcija moždanih stanica. Ta "cerebrovaskularna neugoda" je okarakterizirana teškoćom govora, gubitkom vida i slabošću u udovima. Najčešće je uzrokovana krvnim ugruškom (trombozom ili embolijom), a rjeđe izljevom krvi u mozak (hemoragijom).

Oko 20 posto krvi, koje srce pumpa po tijelu, ode u mozak. Mozak je vrlo osjetljiv na nestašicu kisika pa i nekoliko sekundi bez dobave kisika može oslabiti funkciju moždanih stanica, tzv. neurona. Nakon dvije do osam minuta bez kisika neke stanice će neminovno odumrijeti (tzv. infarkt). Taj manjak kisika (ischemija) uzrokuje invalidnost raznih dijelova tijela već prema tome koji dio mozga je pogođen.

Novi načini tretiranja moždanih udara

Suvremeni postupak tretiranja moždanih udara je mnogo hitnijeg karaktera nego je bio u prošlosti. Sada se smatra da se hitnim postupkom mogu spriječiti fatalne posljedice nenadanog udara.

Tretiranje pacijenta sa specijalnim lijekovima protiv ugrušaka krvi tokom prvih tri do šest sati nakon napada može dramatično smanjiti veličinu štete na mozgu koja je nastala infarktom. Na taj način mnoge se osobe mogu spasiti od smrti ili dugoročne invalidnosti.

Nakon akutne faze bolesti, moderna medicina nastoji spriječiti ponovne moždane udare pomoću lijekova koji sprječavaju nakupljanje krvnih pločica (trombocita), koagulaciju krvi i stvaranje tromba u žilama. Upotrebljavaju se i novi načini deblokade karotidne arterije pomoću angioplastike (baloniranja) i umetanja "stenta" u tu vratnu arteriju u svrhu proširivanja.

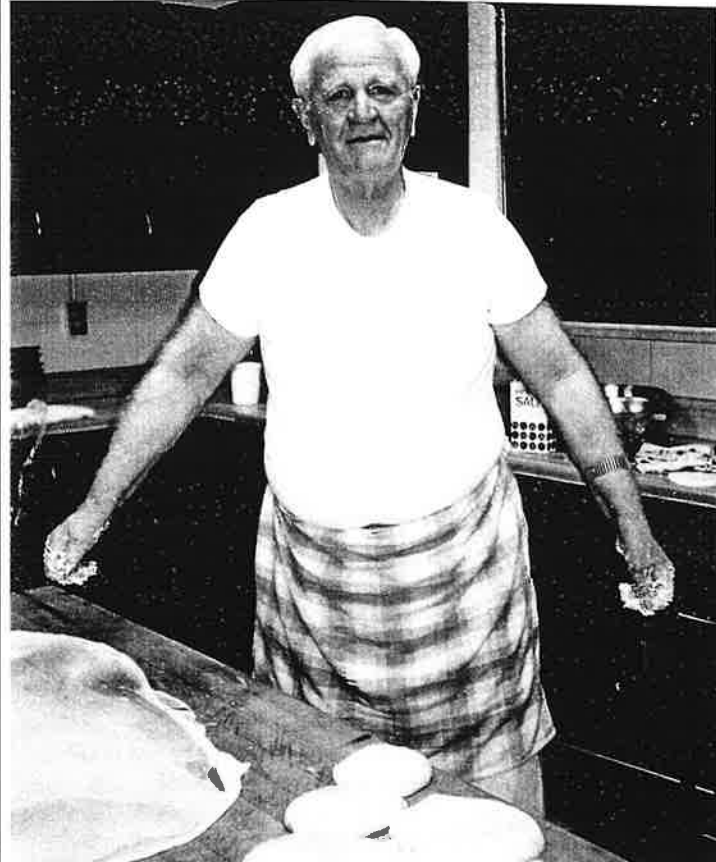
Akutni udar treba hitnu pomoć

Kao

Fond "SLAVONIJA" - Prema riječima gospodina Krijana, predsjednika ovog društva, "Slavonija" je iz svog fonda darovala obitelji tisuću kanadskih dolara.

Akcija se nastavlja a svaka osoba koja želi dati prilog više od \$ 10 preko Hrvatske kreditne zadruge u Torontu, Hamiltonu i Mississaugi može dobiti potvrdu za porez (income tax)

Biserka Milinković

Gosp. Georgi Nokolovski zaista se naradio za ovu izvrsnu akciju pomoći djeci iz Požege

Post festum

U posljednje vrijeme primjećujem na našim večerama i zaba-vama kako često zaboravljamo ili možda ispuštamo (ne)namjerno kanadsku himnu, i pjevanjem samo pozdravljamo svoju staru domovinu, koju uvijek nosimo u srcima. Kako se među nama nalaze i naši mladi, koji su većinom ovdje rođeni, ovdje odrasli i školovali, i samo znaju za ovu zemlju, iako u srcima nose i Hrvatsku - često puta u očima tih mladih vidim pitanje: a gdje je kanadska himna? U jednom trenutku jedan je mladi Kanadain hrvatskog porijekla pitao: "Zar se kanadska himna više ne svira?" - jer do sada, ili bolje rečeno pred koju godinu uvijek je svirana i pjevana i jedna i druga himna.

Nisam znala što odgovoriti mladom čovjeku, koji poštuje obje zemlje, i u meni je ostalo to pitanje, pa vama predajem svoju misao: zar smo zaboravili što nam je Kanada dala kad nam je bila velika potreba, bilo u dolasku ovamo, ili sada, za vrijeme Domovinskog rata, da sada koji puta više ni ne pozdravljamo ovu zemlju u kojoj živimo? Poštovanje zemlji, koja nam je pružila dom, koji nam je trebao tako nužno, ili pomoć koju nam je dala, posebno pojedinci Kanadani - ne smije nikad biti zaboravljena. Zato, nemojmo biti nepažljivi, uz hrvatsku nikad nemojmo zaboraviti otpjevati i kanadsku himnu - snažno, glasno i od srca - jer ovdje živimo, ovdje u Kanadi nam je dom.

Valentina

We invite readers to express their opinions in Letters to the Editor. Submissions must not be longer than 250 words. We reserve the right to edit with respect to length or libelous statements. All letters must include your first and last name, your address and telephone number.

Stranica 30

DA LI ZNATE ?

Tražite li posao ?

Internet adresa za poslove u federalnoj državnoj službi je <http://jobs.gc.ca/toronto> ili za Canada Customs and Revenue Agency <http://publiservice.gc.ca/hr/hr-e.html>

Studenti ! Ako želite raditi u federalnoj državnoj službi iduće godine, već sada možete ispuniti zahtjev na internetu. Ne čekajte do iduće godine kad vam završi škola jer onda je već kasno za dobre poslove.

STUDENTS ! If you wish to work for the Federal Government Departments or Agencies next summer, check internet and apply now.. Do not wait till your school year is finished. Good jobs go fast.

Biserka Milinković

Zamoljena sam staviti ovu sliku naših Kordunaša, pa eto pogledajte naše prijatelje iz Clevelanda, "Zvuci domovine". Ako ste bili na Kordunaškoj večeri mogli ste ih vidjeti u izvrsnoj izvedbi žetve i običaja oko žetve.

Reakcije:

Štovana gđo. Krčmar,

U izvješću "Simpozij o Marku Maruliću" donešen u dvo-broju 69/70 vrlo opširno je opisano sudjelovanje i izvanredni doprinos učesnika ovog znanstvenog simpozija priređenog po ogranku "Croatian Academy of America" na University of Toronto.

Za žalost, iako su spomenuta skoro sva imena, ispušteno je ime Dunje Lacković, člana Akademije, koja je pripremila uspješ-an promičbeni plakat i drugi materijal i sudjelovala u drugim potrebnim pripremama i poslovima i napose Biserke Butković, člana Akademije, koja je vodila program cijeli dan i pripremila mnogobrojne prijevode, predgovore i organizirala vrlo kohe-zivni nastup, koje su pohvalili i sami učesnici.

Nije pravo, po mojem mišljenju, ako se spominju samo neka imena, a izostavljaju drugi sudionici, jer se stvara kriva pre-dočba o cijelom programu, a i samo izvješće je onda površno.

Slavko Butković, Thornhill

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 71, 30. XI. 2000.

Vijesti iz naših zajednica

DOČEK SV. NIKOLE

Hrvatska bratska zajednica, Odsjek 515, Bernard M. Luke-tich, Toronto, održava doček sv. Nikole za svoje članove u nedje-lju 3. prosinca 2000., u 3.30 popodne u prostorijama lovačkog kluba "Jelen", 3045 Southcreek Road, Unit 17 (Dundas & Southcreek Rd., granica Toronta i Mississauga).

Molimo roditelje, bake i djedove neka dovedu svoju djecu i prijatelje na radosno druženje, na razonodu darovima i zakuskom uz bistru kapljicu i domaće kolače.

Molimo domaćice koje vole peći kolače neka ponesu svoje kolače na dar društvu H.B.Z. Odsjek 515. Ulaz je besplatan, dobro nam došli uz srdačne čestitke i pozdrave.

Za Odbor H.B.Z. Odsjek 515.

Steve S. Smintich, Predsjednik O. 515

Mrs. Valentina Krčmar

Glavna Urednica

Štovana gđa. Krčmar:

U HRVATSKOJ ISKRI od 31. listopada ,2000, u članku "Congratulations..." govoreći o zgradi Hrvatskog veleposlanstva napisano je da "Upon purchase by the Croatian government, the old building...".

Do sada je vjerojatno svim Hrvatima u Kanadi poznato, da zgrada Hrvatskog veleposlanstva nije bila kupljena po Hrvatskoj Vladi, nego da je zgrada veleposlanstva kupljena i uređena sa prikupljenim novcem Hrvata i Hrvatica diljem Kanade.

Godine 1994. zgradu je kupio "Odbor za Hrvatsko veleposlanstvo u Kanadi, i predao je u vlasništvo Republike Hrvatske.

Ukupni broj darovatelja, za cijeli projekt: 6834

Ukupni iznos prikupljenog novca, za cijeli projekt: \$1,640,481.90.

Darovatelji po provincijama Kanade:

Alberta	\$ 82,296.20	5.01%
British Columbia	\$258,847.34	15.78%
Manitoba	\$ 23,560.10	1.43%
Ontario	\$ 1,203,861.65	73.38%
Quebec	\$ 64,658.36	3.94%
Saskatchewan, i	\$ 1,100.00	0.06%
Hrvatska, SAD etc.	\$ 6,158.25	

Slavko Butković

Glavni Voditelj Projekta

Članak "Congratulations" izvađen je iz Interneta. Namjera postavljanja tog članka bila je da obavijesti čitateljstvo o nagradi riječima ponosnog sina. Žalim iz sveg srca, ako je netko bio povrijeđen. To mi je bila posljednja namjera.Hvala na odličnom odgovoru.

Valentina

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 71, 30. XI. 2000.

Napustio nas je fra. Ivan Bradvica

U nedjelju, 5.studenog, na radio programu Hrvatskog Fra-njevačkog Centra "Kraljica Mira" čuli smo da je ovaj zemaljski život napustio naš dragi fra. Ivan Bradvica.

Oni koji su ga osobno poznavali ta je vijest šokirala jer iako je u zadnje vrijeme bio slabog zdravlja ipak nismo shvaćali da je bio na putu prema vječnoj domovini.Smrt ga je zatekla u Italiji gdje se nalazio na liječenju.

Fra. Ivan Bradvica je bio na više župa u SAD i Kanadi.Gdje god je bio radio je na duhovnom dobru nas vjernika.U Kanadi Fr. Ivan bio je na župama u Montrealu, Norvalu i Kitcheneru. Vjernici su posebno bili oduševljeni fr. Ivanovim duhovnim obnovama kao i prisnom svećeničkom i ljudskom pristupu vjernicima u potrebi. Godine 1989 premješten je u Široki Brijeg. Za vrijeme rata službovao je u Međugorju i Konjicu. Iako je bio bolestan,prva briga mu je uvijek bila duhovno dobro svakog čovjeka i svog naroda.

Fra. SLAVKO BARBARIĆ

Bog je pozvao k sebi i još jednog našeg brata svećenika. U petak, 24.studenog, u Međugorju je iznenada preminuo naš fr. Slavko, kojeg su toliki milijuni vjernika i hodočasnika upoznali preko Međugorja. Uz skrb za svoje vjernike u Međugorju,kao i duhovni vođa i predvoditelj molitvi, napisao je i mnoge knjige. Svima onima koji su bili u Međugorju. fr. Slavko će posebno ostati u uspomeni u predvođenju molitvi i klanjanja pred Presvetim.

Neka nas oboje naših duhovnih vođa zagovaraju.

Biserka Milinković

ZAHVALA

U "HRVATSKOJ ISKRI" broj 67 zamoljena je pomoć za obitelj sa 4 djece u dobi od 10 mjeseci do 5 godina iz Streets-villea. Mogu reći kako sam bila ugodno iznenađena pozivom jedne naše gospođe penzionerke koja je nazvala da v

Najnovije vijesti.....

RAČAN: IZJAVA KOŠTUNICE PODSJEĆA NA STARU RETORIKU

ZAGREB, 25. studenoga (Hina) - Izjava jugoslavenskog predsjednika Vojislava Koštunice da je njegova zemlja najbliža EU od svih država regije podsjeća na staru beogradsku retoriku, a Srbija će biti bliže EU tek kada obračuna s nasljedem Slobodana Miloševića, rekao je danas u Zagrebu hrvatski premijer Ivica Račan.

"Srbija će biti blizu EU kada se učinkovito obračuna s Miloševićevom politikom i zabludama te politike. A taj proces, kao što vidimo, ne odvija se ni brzo ni lako. Prema tome, u međuvremenu ne bih komentirao izjave koje podsjećaju na staru beogradsku retoriku", rekao je Račan novinarima u zagrebačkoj zračnoj luci nakon povratka iz Budimpešte, gdje je sudjelovao na summitu Srednjoeuropske inicijative (SEI).

Račan je na zahtjev novinara komentirao izjavu Koštunice koji je u petak po povratku u Beograd sa Zagrebačkog summita rekao da je SR Jugoslavija nakon Zagrebačkog summita od svih zemalja u regiji najbliža Europskoj uniji. Račan je govoreći o skupu u Budimpešti naglasio da je Hrvatska na njemu potvrdila "svoju srednjoeuropsku orijentaciju i zainteresiranost da doprinese suradnji zemalja srednje Europe".

Hrvatska je na summitu SEI-a čvrsto podupirala neke projekte za koje je posebno zainteresirana, jadransko-jonsku autocestu, prometnice koje povezuju zemlje srednje Europe, razvojne turističke projekte, kazao je Račan.

Predsjednik hrvatske Vlade je u Budimpešti o bilateralnim odnosima razgovarao s mađarskim, bugarskim i makedonskim premijerima Viktorom Orbanom, Ivanom Kostovim i Ljubčom Georgievskim. Račan i Orban ocijenili su da se izgradnja autoceste Budimpešta-Rijeka odvija planiranom dinamikom kao i zajednički projekt ulaganja u Riječku luku. "Ocijenili smo također da su konačno pri kraju pregovori o sklapanju sporazuma o slobodnoj trgovini između Hrvatske i Mađarske. Pozvao sam Orbana u službeni posjet Hrvatskoj i očekujem da će taj sporazum tom prigodom biti potpisan", naglasio je Račan.

Hrvatski ministar gospodarstva Goranko Fižulić, koji je uz Račana i šefa hrvatske diplomacije Tonina Piculu sudjelovao u radu summita SEI-a, izjavio je u Budimpešti da očekuje potpisivanje toga sporazuma do kraja ove godine.

Hrvatski premijer je sudionike skupa izvijestio o atmosferi, rezultatima i zaključcima Zagrebačkog summita i napomenuo da su mnogi govornici u Budimpešti isticali vrijednost zagrebačkog okupljanja na vrhu. Račan je na kraju novinarima poručio da ga pozovu na odgovornost ako Hrvatska tijekom 2001. ne podnese molbu za punopravno članstvo u Europskoj uniji, što je osobno najavio na Zagrebačkom summitu.

PRODI: EU NE UVJETUJE POMOĆ SRJ

BEOGRAD, 25. studenoga (Hina) - Predsjednik Europske komisije Romano Prodi izjavio je da EU neće uvjetovati pomoć SRJ izručenjem bivšeg jugoslavenskog predsjednika Slobodana Miloševića Haškom tribunalu. "Mi vjerujemo srpskoj demokraciji. Oni će odlučiti, korak po korak, kako će razriješiti ovo vrlo teško i bolno pitanje. Ono što mogu reći je to da neće biti nikakvih uvjeta Jugoslaviji od strane Europske unije", izjavio je, među ostalim, Prodi u intervjuu za "Blic nedjelje".

Slobodan Milošević izabran je u subotu ponovno za predsjednika Socijalističke partije Srbije (SPS).

Komentirajući zahtjeve Crne Gore da dobije nezavisnost, Prodi je rekao da je "sada trenutak ujedinjenja, a ne novih podjela".

GOVOR JUGOSLAVENSKOG PREDSJEDNIKA IZAZVAO BURNE REAKCIJE

Koštunica: Europa je kriva za krizu bivše SFRJ

Zagreb, 24. studenog, Jugoslavenski predsjednik Vojislav Koštunica u svom govoru pred sudionicima Zagrebačkog summita praktički je optužio Europsku uniju da je kriva za sporo i neefikasno rješavanje krize na prostorima bivše Jugoslavije i da je ta nesposobnost rezultirala uključivanjem u cijeli proces Sjedinjenih Država, što je izazvalo dodatne

štete za zemlje regije, pa većina zemalja to još osjeća. Koštunica je dodao da EU i njegove institucije nisu bili sposobni stvari riješiti mimim putem, pa se cijela stvar otela kontroli.

Prije početka summita s Vojislavom Koštunicom i Milom Đukanovićem sastali su se u ime organizatora francuski predsjednik Jacques Chirac i hrvatski predsjednik Mesić kako bi spomenujtoj dvojici objasnili protokolarne procedure i način njihova nastupa na summitu radi sprečavanja eksczesnih situacija i kako oni ne bi iskoristili summit isključivo za promociju vlastitih interesa. Usprkos svemu, čini se da su Koštuničin i Đukanovićev govor iza zatvorenih vrata izazvali burne reakcije i raspravu zbog koje su gotovo sat vremena kasnili događaji koji su bili u programu summita.

Koštunica je vrlo jasno izrazio bojazan da bi SRJ i neke druge zemlje u regiji mogle biti talac sporog rješavanja problema Kosova te naglasio da su tamo i dalje u igri "neobuzdani politički apetiti kojima je cilj progon jednog starosjedićakog naroda". Ublažavajući cijelu stvar, Koštunica je kazao da je EU ipak činilac bez kojeg neće biti uspješni naponi za prevladavanje krize među zemljama u regiji "jer je upravo EU svjetski centar mira i prosperiteta".

Koštunica je, govoreći o rekonstrukciji federalnih odnosa u SRJ, najavio i ustavne promjene, ali je napomenuo da bi svi potezi koji ne bi uzimali u obzir odluke Savezne skupštine te skupština Crne Gore i Srbije mogli biti krajnje kontraproduktivni i opasni te u suprotnosti s interesima dvaju naroda.

Čini se da je na jučerašnjem skupu bila poprilično vidljiva tenzija između Beograda i Podgorice i razlika u mišljenjima o tome kako bi trebalo razriješiti problem zajedničke države. Crnogorski predsjednik Milo Đukanović čvrsto je stao iza stajališta da se o sudbini SRJ treba odlučivati na referendumu, odnosno da se građani obiju država moraju izjasniti žele li da obje države postanu samostalne, suverene i međunarodno priznate države koje će nakon stjecanja toga statusa donijeti odluku o stupanju u savez. (Večernji list)

KOŠTUNICA PO ODLASKU IZ ZAGREBA:

Jednostrana isprika ne bi ništa značila

ZAGREB - Jugoslavenski predsjednik Vojislav Koštunica rekao je jučer, prije odlaska iz Zagreba, kako se tijekom sastanka nije Hrvatskoj ispričao zato što jednostrana isprika ne bi ništa značila te dodao da će kao demokrat prihvatiti svaku odluku o budućnosti Jugoslavije, pa i njezin raspad, ako bude donesena u skladu s demokratskom procedurom.

Vojislav Koštunica nije održao konferenciju za novinare u njegovu Press-centru, nego se uoči odlaska u Beograd sastao s predstavnicima Srpskoga nacionalnog vijeća u Zagrebačkoj zračnoj luci i nakon toga dao izjavu nekoliko novinara.

"Na ovim se prostorima, ne u posljednjih deset godina, već u više od pola stoljeća mnogo toga događalo - bilo je nesreće, patnje, ljudske boli, zločina i žrtava na svim stranama", odgovorio je Koštunica na novinarsko pitanje zašto nije iskoristio priliku i uputio ispriku Hrvatskoj.

Na novinarski upit kako to da kao prvi predsjednik Jugoslavije koji je posjetio samostalnu Hrvatsku i unatoč interesu koji je njegov dolazak u Zagreb pobudio nije održao konferenciju za novinare nakon Summita, dr. Koštunica je rekao da je to rezultat "vrlo sažetog dana, u kojem nije bilo prilike da se hrvatskim medijima obrati na drugi način". SRJ poduzima mnogo toga u procesu normalizacije s Hrvatskom, rekao je. Prema njegovim riječima, Jugoslavija je zainteresirana za rješavanje problema izbjeglica i manjina sa svim stranama.

Koštunica je sinoć u Beogradu rekao da je SR Jugoslavija trenutno bliža Europskoj uniji od bilo koje druge zemlje na ovim prostorima. (Hina)

Pozor, pozor.....

U prošloj HRVATSKOJ ISKRI donijeli smo zahvalu našeg umjetnika gosp. Ilije Vranešića, našeg Ilca. Zabunom je imail adresa na kojoj možete vidjeti njegove prekrasne slike, pa i kupiti koju (jer evo, pred Božićem smo, što ljepše od jedne lijepe slike?) nekako izostavljena. Donosimo vam je danas, upotrijebite je, pogledajte slike gosp. Vranešića na vranesic.com/eli

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 71, 30. XI. 2000.

Marljive Janet Alilović i Marlene Jandričić na izložbi

dvije mlade djevojke, gđica Janet Alilović i Marlene Jandričić, bile su velika pomoć predsjedniku Grupe 69 gosp. Milanu Kneževiću. Izložba, koja je prošla kroz Toronto, Hamilton, Mississaugu predstavila je 100-tinjak slika hrvatskih umjetnika, koji su članovi ove grupe slikara.

Izložba je, nakon što je bila postavljena na torontskom sveučilištu, kao i na Erindale-u, Hamiltonu itd, konačno došla i u Mississaugu. U dvorani župe Hrvatskih mučenika pod izvrsnim svjetlom slike su bile postavljene, kako bi brojni posjetitelji bili u mogućnosti dobro vidjeti svaku sliku. Slike su zaista bile upravo ono što smo očekivali. Uživali smo u raznim slikama raznih hrvatskih majstora, nekih poznatijih, nekih manje poznatih, no svaka slika je svakom posjetitelju donijela veliko zadovoljstvo. Tu smo vidjeli slike Zlatko Babića, Vladimira Bogadija, Božidara Delača, Davora Habuneka, Marije Katić-Jeremić, Silvane Lukić itd. Ova izložba je bila prodajna izložba, tako da nažalost nisam bila u mogućnosti kupiti sliku za koju mi je oko zapelo. Očito su i drugi bili te sreće, no nadamo se da to nije posljednji puta kako nas je posjetila Grupa 69. Slike zaista nisu bile skupe, a svaka od njih donijela nam je dio doma, tako da se ne čudim uopće da su skoro sve slike već bile prodane kada sam došla na izložbu. Ipak, našla sam dvije slike koje će me podsjećati na ovu izložbu i donijeti mi zadovoljstvo kad ih god pogledam.

Zanimanje za ovu izložbu je zaista veliko, i nadam se da će to biti poziv i ohrabrenje ovoj i sličnim grupama slikara da posjete našu zajednicu, možda baš na ovako neformalni način. Svakom tko je sudjelovao u ovoj izvrsnoj akciji velika hvala, posebnu hvala i čestitku upućujem mladim Janet Alilović i Marlene Jandričić, a gosp. Milanu K

Kratko sam razgovarala i sa novom predsjednicom Hrvatske Katoličke žene, gđom. Zekić, koja mi govori da je rad ove udruge svakoj članici pri srcu, jer rezultate koje postižu daju im veliko zadovoljstvo. Pred njima je sada jedan od najvećih događaja: Christmas bake sale, 16. Prosinca (u dvorani župe), kada ćete moći kupiti sve vrste kolača, tjestenina, sarmi i svega što vam treba za Božić. Kako mi govori gđa. Zekić, (nije citat), 'Nastojimo se držati zajedno, zajedno u vjeri i radu, jer naša župa nije velika, tek nešto više od 500 obitelji, no složni smo. To je najvažnije. Nitko od nas ne traži priznanje, jer svi radimo za svoju zajednicu.' Nakon ovakovih riječi, zar je i čudno da je ovaj jesenji župni banket Presvetog Trojstva bio tako veliki uspjeh? Kako čujem sva dobit ide za potrebe crkve.

Svima koji su sudjelovali u organiziranju ovog jesenjeg banketa velike čestitke, a moja osobna zahvala svima na dobrodošlici, uz poseban pozdrav kuharicama! (VK)

Godišnji banket župe HRVATSKIH MUČENIKA

U subotu 18. studenog održan je u Litvanskoj dvorani tradicionalni godišnji banket župe Hrvatskih Mučenika. Pred kratom dvoranom prepunom župljana i prijatelja, vel. Ivica Kecerin, župnik ove župe, pozdravio je sve prisutne toplim riječima, uz dobrodošlicu. Uz sviranje hrvatske himne, uz uobičajeno sjećanje na sve poginule za slobodu domovine, ovaj banket je otvoren.

Rečeno mi je da je hrana bila jako dobra i svi su uživali u pohanom mesu, pečenim rebricama, salatama, kolačima i svemu onom što naše kuharice znaju pripremiti za ovakve svečane večere kao što je bila ova. Za svečani program pobrinuli su se mladi plesači "Vatroslava Lisinskog", koji su, kao i obično, izvrsno plesali. Za razonodu je svirao "Plavi dim", a kako mi je rekao moj izvijestitelj: "Ta naša djeca su rođena tu, a kak sviraju i pjevaju.... Milina!"

Na misisaškoj večeri: gosp. Pavić Ivan, Barbara Hranilović, Stjepan Hranilović i Mijo Bosiljevac (s lijeva na desno)

No, rečeno mi je da je zvijezda večeri bio vel. Ivica Lozić, koji je bio voditelj aukcije "vure", koja je bila poklonjena kako bi se skupilo što više novaca. "Vurina" početna vrijednost bila je \$300.00, no vel. Lozić je tako uspješno vodio ovu aukciju da je na kraju ta "tura" prošla za punih \$ 800.00. Moj izvijestitelj mi je rekao (a on, vjerujte mi, zna puno viceva i često je u takvom društvu koje se upravo valja od smijeha) kako je vel. Lozić tako dobro vodio ovu aukciju da je svojim vicevima, humorom i stilom svakako zaslužio laskavu titulu "zvijezde večeri", a to nije mala stvar u ovoj župi. Kako čujem bila je i bogata lutrija, koja je isto donijela dosta prihoda.

U svakom slučaju ovaj župni banket bio je veliki uspjeh, kako materijalno, tako i zabavno. Rečeno mi je da se dugo nisu tako dobro zabavljali, a meni, koja sam morala ići dalje (jer posao zove) žao mi je da nisam bila dio ove vesele večere. No, iduće godine se vidimo! Za

sada, čestitke svima koji su bili uključeni u ovu zaista uspješnu večer župe Hrvatskih Mučenika. (VK)

U razgovoru prije večere: gđe. Tereza Rendić, Milka Paun i Milica Mišetić (s lijeva na desno)

Bedem ljubavi na božićnoj prodaji kolača

Ove subote, 25. studenog., žene Bedema ljubavi sudjelovale su u velikoj božićnoj prodaji prigodnih božićnih predmeta, kao i kolača. Kako članice Bedema ljubavi dobivaju gotovo stalno pomoć od raznih zainteresiranih za njihov rad, i ovaj puta predmeta je bilo mnogo za prodaju. Kolača, po običaju, zaista mnogo, a kako su ih članice Bedema ljubavi same pekile, mogle su tako garantirati za njihovu visoku kvalitetu. Ova prodaja održana je u Erin Mills Lodge, centru za umirovljenike, gdje je došlo dovoljno posjetitelja te su članice Bedema ljubavi bile u stanju s mnogima razgovarati.

Članice Bedema ljubavi: Mira Vuletić, Ana Osmokrović, Ružica Janjiček (predsjednica), Mira Mayer i gost Elena Tvrdeić iz Zagreba

Bedem ljubavi stalno radi. Ovih dana je odlučeno da se božićna pomoć pošalje najpotrebnijima: invalidima u Hrvatsku, za pogorjelu obitelj iz Požege, za žene koje žive u skloništim zbog maltretiranja u obitelji, kao i dio novca bit će predan misisaškoj župi za akutne potrebe onih kojima treba svakodnevna pomoć. Isto tako, čak je i HRVATSKOJ ISKRI obećana pomoć za Božić. Čestitke svakoj članici Bedema ljubavi na ustrajnosti i požrtvovnom radu, jer samo to održava svaku udrugu. (VK)

Izložba: "Naši ljudi i krajevi"

Ovih zadnjih nekoliko dana našom zajednicom kruži izložba "Naši ljudi i krajevi", koju je organizirala "Grupa 69" iz Zagreba, a u Kanadi

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 71, 30. XI. 2000.

Vijesti na engleskom News in English

EUROPE BACKED US, NO ONE MENTIONS BALKANS ASSOCIATIONS ANY LONGER

The one-day European summit turned out to be a real success for Zagreb. The Croatian capital city hosted 20-odd leading European statesmen for one day – the cream of the EU moved to Zagreb for a while. For the first time the EU's leaders met outside the borders of the 15 EU member states, and this fact alone is enough for Zagreb to feel flattered. Add to this the fact that in the Zagreb Intercontinental Hotel Croatian Prime Minister Ivica Racan and European Commission President Romano Prodi launched the first formal negotiations between Croatia and the EU, and official Zagreb had good reason to leave the millennium European summit, in its courtyard, more than satisfied. Moreover, Brussels was taught a lesson so that not one of the 25 delegations mentioned Balkans or Balkan associations. Romano Prodi went even further with his promise of more than five billion euro in aid, the most of which goes to Yugoslavia, though. Political requirements, as well as organisational ones, were met, however.

By all standards, the Zagreb Summit was on a par with those organised EU-wide, from Brussels to Helsinki to Bonn. The only inadequacy – and this was confirmed in the Intercontinental – was lack of space, both for representatives of the 25 delegations in the hotel and reporters in the press centre at the Mimara Museum. But Croatia is a small country, with a small capital city, narrow streets, cramped capacities... "Small is beautiful" is one of the principal EU slogans, and this could be a shortcut to Brussels.

Of course, the protestors somewhat upset the appercart of the Croatian governing political elite, by gathering in protest at the arrival of Yugoslav President Kostunica, "the Balkan butcher". The effect of the protest was negligible, as was the number of the protestors, as only several hundred reportedly gathered.

Vojislav Kostunica exploited the Zagreb meeting also for his international promotion. He met with a score of European statesmen, Jack Chirac in the first place. President Djukanovic of Montenegro called that meeting a pure formality. He seized the opportunity in Zagreb to highlight his aspiration for the independence of Montenegro.

There were even speculations about whether Mesic and Kostunica shook hands at all. But there is no doubt that he did not apologise to the Croats for crimes Belgrade engendered in the past decade, as well as wars it caused in Slovenia, Croatia, Bosnia-Herzegovina and Kosovo. Anyway he "distinguished himself" by his statements that "unilateral apology does not solve the problem". And this problem, according to him, concerns history and is at least half a century old, and should be viewed in the context of the Old Testament (probably he thought of the principle "an eye for an eye, a tooth for a tooth"). He also distinguished himself by a speech at a closed session full of generalities, failing to mention the Hague Tribunal. His speech was printed only in Cyrillic script, without any translation, which caused confusion among the reporters. Italian Prime Minister Amato himself was caught unaware by this move. Asked to comment on Kostunica's speech, he said he would be able to do it once he was back in Rome, i.e. when the text is translated.

For one day Zagreb hosted Western Europe (and neighbours, as well as international mediators active in the former Yugoslavia) probably in the best possible manner. The idea of convening a summit, to recall, came from Jacques Chirac, at a time when the Milosevic regime looked unbeatable. Had the elections and changes in Yugoslavia occurred earlier, the Zagreb Summit might not have happened. Or it might have been organised right in Belgrade? As it was, at the end of the second millennium Croatia has profited from it all, thanks its Promethean role in fostering democracy in the region, and partly to Milosevic's recalcitrance. (Vjesnik, Nov. 26)

PICULA TO SEEK IN VIENNA END TO OSCE MANDATE IN CROATIA

ZAGREB – At a two-day session of foreign ministers of the OSCE (Organisation for Security and Cooperation in Europe) member states in Vienna, Croatian Foreign Minister Tonino Picula will ask for an end to the OSCE mission in Croatia. Although such decisions are not made by foreign ministers but the OSCE Permanent Council, the Croatian Foreign Minister's request will be carefully considered, and the decision of the Permanent Council will depend, among others, on the discussion at the ministerial conference on Monday and Tuesday in Vienna.

The Croatian Government, and the Ministry of Foreign Affairs, as learned by Vjesnik from well-informed sources, hold the view that there are no longer either political or security reasons to extend the OSCE mission in Croatia. Croatia will substantiate its views also by the fact that the mandate of the police component of the CSCE mission in the Danube region has expired. Croatia will also draw attention to the fact that the monitoring mission of the Council of Europe has ended this year too, and that the United Nations has excluded Croatia from the so-called omnibus resolution on the state of human rights in the former Yugoslavia. These are all reasons, in Croatia's view, for the OSCE to finish its mission in Croatia.

According to some announcements by sources close to the OSCE, the ministers will also consider Yugoslavia's request for full OSCE membership. Croatia will support this request because by joining the OSCE Yugoslavia assumes certain commitments, and this organisation can supervise on the ground whether the Belgrade government implements resolutions on human rights, minority rights, freedom of the media and other commitments. In particular, Croatia wants to see the position of the Croatian minority regulated in accord with OSCE documents and the highest European standards. This will be the topic of Foreign Minister Picula's speech at the plenary session, and during his bilateral meetings with the chiefs of diplomacy from numerous countries. (Vjesnik)

FR SLAVKO BARBARIC BURIED IN MEDJUGORJE

Fr Slavko Barbaric was yesterday laid to rest in the local cemetery Kovacica, in Medjugorje. Franciscan friars, priests and numerous pilgrims said their last farewell to him, setting off from the Medjugorje parish church of St James. For a full 18 years, Fr Slavko Barbaric was in service in the parish of Medjugorje, taking care of the pilgrims who flocked to Medjugorje from all over the world. His Franciscan brothers say he was specially devoted to living Our Lady's messages. Thus he established the House of Peace (Domus pacis) in Medjugorje, where he held countless spiritual exercises and courses. Those who knew him well claim he lived Our Lady's messages and preached them not only in Medjugorje but all over the world. He sought to channel aid from benefactors by helping talented pupils and students and establishing various foundations for the most needy.

During 30 years of his diverse pastoral-scholarly work, he recorded the results of his psychological research and his messages. He edited the bulletin of St Francis in Capljina, contributed to Krsni zavica, Nasa ognjista, Glas mira and he had his programme on the Mir (Peace) Medjugorja radio station.

For years he led adoration devotions. in the church, rosaries at Podbrdo and the Way of the Cross on Krizevac Hill. He wrote about ten books, which were translated in 20 languages and printed in millions of copies. He was supposed to present his last book Postite srcem (Fast with your Heart, to be published these days, in a day or two. "After he completed the Way of the Cross on Krizevac Hill and started back for the parish church, Fr Slavko began to feel pains. He sat on a rock and soon lay down on the ground. And thus he finished his this-worldly life on 24 November 2000, at 15.30," - this was written in memoriam to Fr Slavko Barbaric. (Jutarnji list)

Obnovite svoju pretplatu na HRVATSKU ISKRU

ZAVRŠENA PLENARNA SJEDNICA ZAGREBAČKOG SUMMITA

ZAGREB, 24. studenoga (Hina) - Sastanak šefova država i vlada Europske unije i 5 zemalja obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja završen je u petak u Zagrebu, nešto prije 14 sati, usvajanjem aklamacijom završne deklaracije u kojoj se naglašava individualni pristup svakoj od tih 5 zemalja, potreba njihove regionalne suradnje, te njihov status potencijalnih kandidata za članstvo u EU.

"Unija predlaže svakoj od tih zemalja individualizirani pristup", kaže se u završnoj deklaraciji.

Deklaracijom se i šefovi država i vlada tih pet zemalja - Hrvatske, BiH, SR Jugoslavije, Makedonije i Albanije, obvezuju da će između svojih zemalja sklopiti sporazume o regionalnoj suradnji.

"Od sada, šefovi država i vlada pet zemalja na koje se proces odnosi obvezuju se da će između svojih država sklopiti sporazume o regionalnoj suradnji", kaže se u dokumentu.

Ti sporazumi predviđaju, prema dokumentu, "politički dijalog, regionalno područje slobodne trgovine, kao i blisku suradnju na području pravosuđa i unutarnjih poslova, posebice radi jačanja sudstva i njegove neovisnosti, borbe protiv organiziranog kriminala, korupcije, pranja novca, ilegalnog useljavanja, trgovine ljudima i svakog drugog krijumčarenja".

Unija također "ponovno potvrđuje europsku perspektivu zemalja obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja i njihov status potencijalnih kandidata za članstvo", dodaje se u dokumentu.

U aneksu završnog dokumenta summita, kojem su supredsjedali hrvatski predsjednik Stipe Mesić i francuski predsjednik Jacques Chirac, pojedinačno se daje kratka ocjena situacije u svakoj od zemalja Procesu stabilizacije i pridruživanja, između ostalih i Hrvatske.

"Unija pozdravlja sveobuhvatne napore i uspjeh reformi koje su vlasti ove države poduzele od početka godine", kaže se u dijelu Aneksa koji se odnosi na Hrvatsku. "Te reforme danas omogućuju otvaranje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju: želimo da ti pregovori brzo napreduju", dodaje se.

Hrvatska je odmah po završetku plenarne sjednice svečano potpisala otvaranje pregovora, a oni bi, prema ranijim izjavama hrvatskih dužnosnika, mogli biti završeni u roku od oko 6 mjeseci.

Makedonija će sa svoje strane danas u Zagrebu parafirati sporazum, a u aneksu se poziva da nastavi napore u provođenju reformi. Na

ZAGREBAČKI SUMMIT

PRIJEDLOG ZAVRŠNE DEKLARACIJE

Mi, šefovi država i Vlada država članica Europske unije, Slovenije, Albanije, Makedonije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije, te predsjednik Europske komisije, u nazočnosti Glavnog tajnika / Visokog predstavnika za Zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku, Posebnog predstavnika Glavnog tajnika UN-a, Posebnog izaslanika EU za Balkan i Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu, sastajemo se u Zagrebu u trenutku kada demokracija počinje prevladavati širom regije. 2000. godina započela je demokratskim promjenama u Hrvatskoj, nakon predsjedničkih i parlamentarnih izbora. Nastavila se pobjedom demokratskih snaga u SRJ na izborima 24. rujna. Takav razvoj u interesu je svih zemalja regije kojima se otvaraju nove perspektive.

Nedavne povijesne promjene otvaraju put regionalnoj pomirbi i suradnji. One omogućavaju svim zemljama regije uspostavu novih odnosa povoljnih za svaku od njih, za stabilnost u regiji, te mir i stabilnost na europskom kontinentu. One daju novi poticaj politici dobrosusjedstva utemeljenoj na rješavanju sporova pregovorima, poštivanju prava manjina, poštivanju međunarodnih obveza, uključujući i obveze glede ICTY-ja, trajnom rješenju pitanja izbjeglica i prognanika, te poštivanju međunarodnih granica država. One jačaju regionalnu sigurnost i moraju potaknuti sve države na koje se to odnosi na zaključivanje pregovora o kontroli i smanjenju naoružanja na regionalnoj razini predviđenih Daytonskim sporazumima.

Stranica 6 "HRVATSKA ISKRA" - Broj 71, 30. XI. 2000.

reformne se poziva i Albanija za koju je Unija izradila studiju o izvedivosti. BiH se poziva da nastavi sa svojim naporima kako bi do kraja prvog polugodišta sljedeće godine ispunila sve uvjete utvrđene u "road-mapi" prošlog proljeća, a kako bi Komisija mogla započeti s izradom studije izvedivosti.

Što se tiče SR Jugoslavije, u aneksu dokumenta se kaže da je za tu zemlju otvorena perspektiva za Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, te da je odlučeno da se ustroji Konzultativna radna skupina EU/SRJ koja će raditi u smjeru studije o izvedivosti.

U završnom dokumentu spominje se i pitanje sukcesije bivše SFRJ: "Europska unija je sa zadovoljstvom primila na znanje prve napretke ostvarene s ciljem rješavanja pitanja sukcesije SFRJ i potiče zainteresirane strane da nastave u tom smjeru".

Dodaje se da će EU vrlo uskoro pokrenuti jedinstveni program pomoći Zajednice u korist zemalja obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja pod nazivom CARDS koji će raspolagati iznosom od 4,65 milijardi eura od 2000. do 2006. godine. Unija će na te zemlje proširiti i posebne asimetrične trgovinske povlastice.

U deklaraciji je naglašeno da se summit odvija u Zagrebu u trenutku kada "demokracija počinje prevladavati širom regije". "Godina 2000. započela je demokratskim promjenama u Hrvatskoj nakon predsjedničkih i parlamentarnih izbora. Nastavila se pobjedom demokratskih snaga u SRJ na izborima 24. rujna", kaže se u usvojenoj deklaraciji. Te promjene daju novi poticaj politici dobrosusjedstva, poštivanju prava manjina, poštivanju međunarodnih obveza, uključujući i obveze glede Međunarodnog suda za ratne zločine (ICTY), trajnom rješenju pitanja izbjeglica i prognanika te poštivanju međunarodnih granica država.

"Demokracija, pomirba i regionalna suradnja s jedne strane, te približavanje svake od ovih zemalja Europskoj uniji s druge strane, čine jedinstvenu cjelinu", kaže se u dokumentu.

Hrvatsko izaslanstvo na summitu je vodio predsjednik Stjepan Mesić, koji će po završetku ugostiti sudionike na službenom ručku, a u izaslanstvu su bili i premijer Ivica Račan, ministar vanjskih poslova Tonino Picula, ministar za europske integracije Ivan Jakovčić, zamjenica ministra vanjskih poslova Vesna Cvjetković-Kurelec, te pomoćnik ministra Vladimir Drobnyak. (Hina)

Želimo istaknuti važan doprinos Pakta o stabilnosti provedbi reformi, gospodarskom razvitku i jačanju regionalne sigurnosti i suradnje. Europska unija kao inicijator Pakta o stabilnosti, nastaviti će igrati pokretačku ulogu. Naš je cilj održati drugu regionalnu financijsku konferenciju tijekom koje bi dotične zemlje trebale predstaviti programe gospodarske obnove i reforme.

Demokracija, pomirba i regionalna suradnja s jedne strane, te približavanje svake od ovih zemalja Europske uniji s druge strane, čine jedinstvenu cjelinu.

Od sad šefovi država i Vlada pet dotičnih zemalja obvezuju se da će između svojih država sklopiti konvencije o regionalnoj suradnji koje predviđaju politički dijalog, regionalno područje slobodne trgovine, kao i blisku suradnju na području pravosuđa i unutarnjih poslova, posebice radi jačanja sudstva i njegove neovisnosti, borbe protiv organiziranog kriminala, korupcije, pranja novca, ilegalnog useljavanja, trgovine ljudima i svakog drugog krijumčarenja. Te konvencije će se ugraditi u sporazume o stabilizaciji i pridruživanju kako se oni budu sklapali s Europskom unijom. Šefovi država i Vlada pet dotičnih zemalja istaknuli su važnost koju pridaju obuci policajaca, sudaca i jačanju kontrole granica.

Približavanje Europskoj uniji ići će u korak s tim procesom razvitka regionalne suradnje. Različite inicijative koje su pokrenuli partneri također pridonose tom cilju. Razvitak regionalne

Događaji u zajednici

PREDAVANJA VELEPOSLANIKA JAKOVČEVIĆA ČLANOVIMA AMCA-E

Ambasador Republike Hrvatske u Ottawi g. Andrija I. Jakovčević održao je predavanje članovima društva AMCA (bivši studenti hrvatskih sveučilišta) 15. studenoga u prostorijama Faculty Cluba, U. of T. On je u svom govoru opisao kako izgleda jedan tipični radni dan predstavnika RH u Kanadi. Između ostaloga spomenuo je i opsežne jednomjesečne pripreme koje je učinilo naše veleposlanstvo za posjet ministra vanjskih poslova Tonina Picule Ottawi, koji je nakon toga bio nažalost otkazan. G. Jakovčević dosta vremena posvećuje dodirima s kanadskim tvrtkama koja su voljna ulagati u hrvatsko gospodarstvo.

U diskusiji nakon predavanja postavljeno je pitanje zašto Kanadska ambasada u Zagrebu ne izdaje vize. Naš veleposlanik je odgovorio da cijela srednja Europa mora ići u Beč po vize, pa tako moraju i Hrvati. Kanadska vlada izgleda na taj način štedi novce. Sastanak je završio zakuskom i druženjem u društvenim prostorijama kluba. (DD)

JUBILARNO HODOČAŠĆE U HAMILTON

U nedjelju 12. studenog o.g. održano je jubilarno hodočašće hrvatskih župa hamiltonske nadbiskupije u katedrali u Hamiltonu. Preko 2000 vjernika župa Sv. Križ Hamilton, Presveto Trojstvo Oakville, župa Hrvatskih Mučenika Mississauga, Franjevački Centar Kraljica Mira Norval, okupili su se oko svog duhovnog pastira Mons. Antony Tonnos-a i hrvatskih svećenika ovih župa.

Župni vjesnik, skupna slika, iz Hamiltona

Bio je to poseban doživljaj vidjeti opet hrvatsko jedinstvo, hrvatske nošnje, slušati i sudjelovati u pjesmama uz zvukove tamburice. Prepuna katedrala, svečana misa, uz prisustvo naših svećenika, časnih sestara, djece u majčini naručjima do naših dida i baka okupljeno i povezano u jednoj Kristovoj Crkvi. Ulaznu povorku s križem, svijećama i barjacima dočekala je omiljena pjesma "Do nebesa nek se ori...", koju su pjevali svi u katedrali.

Propovijed je održao vlč. Ivica Kecerin, župnik Hrvatskih Mučenika iz Mississauga - koji je ujedno i delegat hrvatskih svećenika Kanade pri HBK i BK BiH.

Kao što je na završetku vlč. Marijan Mihoković rekao ova-kovih duhovnih susreta bi trebalo biti više. Zadnji put susret vjernika Hrvata u Hamiltonskoj katedrali je bio 1985. godine, za 25. godišnjicu smrti našeg sada blaženika Alojzija Stepinca.

Biserka Milinković

ŽUPNA VEČERA OAKVILSKE ŽUPE

Pred koju subotu, 18. studenog, oakvilska župa Presveto Trojstvo organizirala je svoj tradicionalni jesenji banket u dvorani svoje župe. U prepunoj dvorani župljana i prijatelja zaista su veselo doživjeli ovaj banket svi prisutni, kako mi govore moji izvjestitelji. Iako je

Izvrstan božićni poklon

HRVATSKA RASPETA slikara Edwarda

Kotlana Litografska reprodukcija je uspomena nezaboravljiva posvećena onim tamnim danima u Hrvatskoj povijesti. "57cm sa 90cm", u veličini ovaj izrad izgleda izvanredno uramljen. Na najbolji način prikazuje ljubav i ponos za našu dragu domovinu i Hrvate. Sva lica su pravi ljudi, puno od njih nažalost nisu više živi.

Edward Kotlan rođen je u 1947. u Zagrebu, emigrirao je u Kanadu 1958. Od dolaska u Kanadu živio je na području Toronta gdje je završio studije u umjetnosti. Iako je izvrstan umjetnik u raznim tehnikama crtanje u tušu je Edwardov omiljeni način umjetničkog izražavanja. Najjači izraz postiže u nadrealističnim temama, portretima i interpretaciji.

Za više informacija molimo kontaktirajte gđu. Miroslavu Pilinger (416) 686-9004.

HRVATSKA RASPETA by Edward Kotlan is a commemorative work dedicated to a dark and tragic time in Croatian history. Rendered in pen and ink, it is 57cm by 90cm in size and highly detailed. Now available as a framing quality lithographic reproduction directly from the artist. A full 30% of the profit generated by the sale of this work will be donated to Croatian relief.

Born in Zagreb, Croatia in 1947, Edward immigrated to Canada in 1958. Since arriving in Canada, he has lived in the Toronto area where he received his education in art.

Although he is an accomplished artist in various media, pen and ink is Edward's medium of choice. A surrealist, portraiture and interpretive works are his strongest suit.

For further enquiries please contact the artist's representative: Mrs. Miroslava Pilinger: (416) 686-9004

Naši narodni običaji

Dani.....

Prema narodnim vjerovanjima, dani se dijele na *m u š k e* (ponedjeljak, utorak, četvrtak) i *ž e n s k e* (srijeda, petak i nedjelja), te *p o v o l j n e* i *n e p o v o l j n e*. U tijeku godine povoljni dani su Blagovijest (25. ožujak), Filiplje (1. svibnja), svi dani od Velike (ipak, 15. kolovoza zabranjeno je kupanje na otvorenom jer voda tada zahtijeva ljudske žrtve) do Male Gospe (8. rujna), Miholje (29. listopada), Martinje (11. studeni), Andrijaševo (30. studeni), Sveta Barbara (4. prosinac), Sveti Toma (21. prosinac) i Trojki ili Zlatna nedjelja (nedjelja dana nakon Duhova), a nepovoljni su Pepelnica (1. travnja), Veliki petak, posljednji ponedjeljak u travnju, (kada je, prema Bibliji, Kain ubio Abela), Petrovo i Pavlovo (29. lipnja vladaju dvojica) tzv. pasji dani (krajem srpnja i početkom kolovoza, zbog postupnog prijelaza blagotvornog Sunca u svoje pasje, odnosno zvjersko naličje, zabranjuju se vjenčanja, sječa drveća i kupanje), prvi ponedjeljak u kolovoza (prema Bibliji tada su razoreni gradovi Sodoma i Gomora), zadnji ponedjeljak u studenome (rođendan Jude Iskariota).

Povoljni dani u tjednu su ponedjeljak (dan poslije nedjelje, mjesečev dan), srijeda (srednji, Vodanov ili Merkurov dan), i nedjelja (Sunčev dan, dan odmora postaje prihvaćanjem kršćanstva, predhodno je u starih Slavena bila sajmeni dan), koja

je povoljna za šivanje i krpljenje odjeće i do koje sve poslove treba obaviti, a nepovoljni četvrtak (četvrti dan, Perunov, to jest Jupiterov dan, u starih Slavena dan tjednog odmora), i petak (peti dan, Vilin to jest Venerin dan). U ponedjeljak ne treba započeti sa žetvom. Crljivih dana, to jest ponedjeljkom, utorkom i četvrtkom, isto kao i petkom, ne preporuča se sjetva i sadnja. Četvrtak je nepovoljan dan kada je zabranjeno prestići i sjeći drva. (Tko tada oboli, više ne ozdravi.) Petak je loš za gradnju i posuđivanje. (Međimurci kažu: *V ponedelek niti trava ne raste. Što se v petek smeje, v nedeljo se plače.*) U subotu (dan Mjesečine, Saturnov dan) se ne smije započeti s vezenjem, da se vez ne raspara. Kao što je već rečeno, pojedini dani u tjednu imali su posebna svojstva u odnosu na određeni dio godine, baš kao i na mjesečevu fazu.

Lidija Bajuk Pecotić: "Kneja"

Dolaze nam Kičo Slabinac i "Lampaši". Koncerti se održavaju 9. i 15. prosinca u Croatia Banquet Hall-u. Karte su po \$30 po osobi. Za karte se javite Generalturistu, na tel. (905) 602-8900.

suradnje tako poprima prioritetni karakter i treba se primijeniti na konkretne projekte poput ponovne uspostave plovidbe Dunavom.

Europska unija je sa zadovoljstvom primila na znanje prve napretke ostvarene s ciljem rješavanja pitanja sukcesije SFRJ i potiče zainteresirane strane da nastave u tom smjeru. Ona također pozdravlja brzu uspostavu diplomatskih odnosa među državama regije tamo gdje još nisu uspostavljeni. U tom kontekstu, svim zemljama regije od sada je otvoren put za približavanje Europskoj uniji u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja.

Europska unija potvrđuje svoju volju da pridonese konsolidaciji demokracije i odlučno podupire proces pomirbe i suradnje između dotičnih zemalja. Ona ponovno potvrđuje europsku perspektivu zemalja obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja kao potencijalnih kandidata za članstvo, sukladno zaključcima iz Feire.

Proces stabilizacije i pridruživanja u središtu je politike Unije u korist pet dotičnih zemalja. On uzima u obzir stanje u svakoj zemlji i temelji se na poštivanju uvjetovanosti koje je utvrdilo Vijeće 29. travnja 1997. glede demokratskih, gospodarskih i institucionalnih reformi. Na osnovi tih kriterija, Unija predlaže svakoj zemlji individualizirani pristup, čiji se sadržaj nalazi u aneksu.

Perspektiva primanja u članstvo (pristupanja) pružena je temeljem odredbi Ugovora o Europskoj uniji, poštivanja kriterija koje je utvrdilo Europsko vijeće u Kopenhagenu u lipnju 1993, te napretka koji će se postići u provedbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, posebice na području regionalne suradnje.

Europska unija će vrlo uskoro pokrenuti jedinstveni program pomoći Zajednice u korist zemalja obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja pod nazivom CARDS (Community Assistance for Reconstruction, Democratisation and Stabilisation). Ovaj novi instrument Zajednice namijenjen Albaniji, Makedoniji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i SRJ raspolagat će iznosom od 4,65 milijardi eura u razdoblju od 2000. do 2006. On će pratiti i osnažiti proces demokratskih, gospodarskih i institucionalnih reformi pet dotičnih zemalja.

Unija će utvrditi i proširiti na pet dotičnih zemalja posebne asimetrične trgovinske povlastice koje će pospješiti pristup njihovih industrijskih i poljoprivrednih proizvoda zajedničkom tržištu i time pridonijeti ponovnom oživljavanju njihovih gospodarstava kroz poticanje izvoza. Unija poziva te zemlje da nastave svoje

reformne kako bi u najvećoj mogućoj mjeri iskoristile trgovinske mogućnosti stvorene tim mjerama. Cilj je uspostaviti uravnoteženo područje slobodne trgovine između tih država i Europske unije, sukladno pravilima Svjetske trgovinske organizacije.

ANEKS

PROCES STABILIZACIJE I PRIDRUŽIVANJA NA INDIVIDUALIZIRANOJ OSNOVI

Albanija:

Unija je pozdravila postignuti napredak od kada je Komisija izradila studiju o izvedivosti, te poziva čelnike te države da nastave sa svojim naporima. Unija je odlučila intenzivirati suradnju i utvrditi reforme koje treba provesti. U tu svrhu, dogovoreno je da će se ustrojiti upravljačka skupina Europska unija - Albanija na visokoj razini. Vijeću će se predati izvješće prije kraja prvog polugodišta 2001. s ciljem pripreme pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju.

Bivša jugoslavenska Republika Makedonija:

Danas parafiramo prvi Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, koji predstavlja značajnu etapu u provođenju već postignutih reformi. Unija poziva čelnike ove države da nastave s naporima u provođenju reformi u smislu odredbi Sporazuma.

Bosna i Hercegovina:

Unija poziva vlasti ove države da nastave, na temelju postignutog napretka, sa svojim naporima kako bi Bosna i Hercegovina do kraja prvog polugodišta 2001. ispunila sve uvjete utvrđene u road-mapi prošloga proljeća, a kako bi Komisija mogla započeti s izradom studije o izvedivosti.

Hrvatska:

Unija pozdravlja sveobuhvatne napore i uspjeh reformi koje su vlasti ove države poduzele od početka godine. Te reforme danas omogućuju otvaranje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju: želimo da ti pregovori brzo napreduju.

SRJ:

Od sada je otvorena perspektiva za Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sukladno pozivu Vijeća od 9. listopada 2000. Odlučeno je da se ustroji "Konzultativna radna skupina EU/SRJ". Komisija će raditi u smjeru studije o izvedivosti s perspektivom smjernica za pregovore o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. (Hina)

VOICE FROM DIASPORA, THU.NOV.23, 2000

VINKO GRUBIŠIĆ (KANADA): BILO BI DOBRO PITATI....

Možda je konferencija ("summit") u Zagrebu najprikladnije vrijeme da se europskim moćnicima postave sljedeća pitanja:
- Nije li ih stid da su postavili embargo na uvoz oružja u Hrvatskoj dok je jedna od najubojitijih armija po Hrvatskoj ubijala, palila, tjerala ljude s njihovih ognjišta?
- Nije li stid što su se oni za punim stolovima dogovarali kad će se opet početi dogovarati o "situaciji u Jugoslaviji", dok djeca su po podrumima gladovala?
- Nema li nimalo grižnje savjesti pred smrtima tisuće djece i staraca u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini?
- Ne osjećaju li se baš nimalo krivima za stalno poistovjećivanje žrtve i ubojica, a sve to uz vrlo jasno znanje tko je tko?
- Ne znaju li da je o diobi "Bosne" govorio izaslanik Owen u isto vrijeme kad i Tuđman?
- Ne osjećaju li se su odgovorni što je jedan od njih, F. Mitterand, da bi spriječio srpsko ubijanje po Sarajevu doputovao avionom u Sarajevo samo da pokaže kako

IZMJENE HRVATSKOG USTAVA: IZ POLUPREDSJEDNIČKOGA U PARLAMENTARNI SUSTAV HNA

ZAGREB, 9. studenoga (Hina) - Večeras je Zastupnički dom Sabora prihvatio promjene Ustava, čime je vladajuća koalicija održala obećanje dano uoči parlamentarnih izbora 3. siječnja da će polupredsjednički sustav vlasti transformirati u parlamentarni. Promjene Ustava Dom je prihvatio sa 106 glasova za, 35 protiv i jednim suzdržanim. Prihvatio je, također, sa 108 glasova za i 34 suzdržana, Odluku o proglašenju promjene Ustava, a prihvaćene ustavne izmjene stupaju na snagu odmah. Za promjene Ustava glasovali su svi zastupnici "Šestorke", regionalnih stranaka, zastupnici Demokratskog centra, nazočni zastupnici HSP/HKDU-a, manjinski zastupnici, te bivši članovi HDZ-a Đuro Njavro i Zlatko Canjuga. Protiv promjena bili su zastupnici HDZ-a, dok je suzdržan bio nezavisni zastupnik Ivo Lončar. Inače, na sjednici je bilo nazočno 142 od ukupno 151 zastupnika, a prilikom donošenja ustavnih promjena u Saboru su bili nazočni premijer Ivica Račan i ministri.

Prema prihvaćenim izmjena hrvatski parlament nosi ime Hrvatski sabor i dvodoman je. Pritom je uloga i položaj Županijskog doma drugačije definirana. Dato mu je pravo suodlučivanja u zakonima koji se odnose na pitanja ljudskih prava, izborni sustav, te na djelokrug tijela državne uprave. Suspenzivni veto tog Doma ograničen je samo na slučaj povrede prava jedinica lokalne i regionalne samouprave u zakonima koje nije donio sa Zastupničkim domom.

Odredbu po kojoj Predsjednik Republike, na prijedlog Vlade i uz supotpis premijera, a nakon savjetovanja s predstavnicima klubova zastupnika parlamentarnih stranaka, može raspustiti Zastupnički dom, dodatno je precizirana. Prema tome, Predsjednik

države Zastupnički dom može raspustiti u slučaju da na zahtjev Vlade da joj se izglasa povjerenje Dom to ne učini (izglasa joj nepovjerenje), ili ako u roku od 120 dana Dom ne donese državni proračun. U Ustav je, uz lokalnu, po prvi puta uveden pojam područne, odnosno, regionalne samouprave. U odredbe o temeljnim vrednotama uvedene su i one o ravnopravnosti spolova. Prema prihvaćenim promjenama Sabor će morati raspisati referendum o važnijim pitanjima, ako to potpisima zatraži 10 posto birača Hrvatske.

U Ustav je uvrštena i odredba o "pozitivnoj diskriminaciji" prema kojoj se za manjine zakonom može pored općeg biračkog prava osigurati i posebno biračko pravo. Novim odredbama o pravosuđu stvoreni su, pak, uvjeti za nastavak reformi u tom području. Time je završen četveromjesečni proces donošenja ustavnih promjena, koji je službeno počeo 3. srpnja Prijedlogom odluke da se pristupi promjeni Ustava koji je podnijela Vlada, uz supotpis Predsjednika Republike Stjepana Mesića.

Odluku o pristupanju promjenama Ustava Zastupnički je dom donio na izvanrednoj sjednici 15. srpnja, a tada je odlučeno i to da parlamentarni Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav podnese Prijedlog za utvrđivanje Nacrta promjene Ustava. Tri mjeseca kasnije, 10. listopada, Zastupnički je dom utvrdio Nacrt promjene Ustava i odlučio da na osnovu njega Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav podnese Prijedlog promjene Ustava. Večeras prihvaćene promjene druge su promjene "božićnog" Ustava u gotovo 10 godina otkako je donesen. Prve izmjene i dopune izvršene su u prosincu 1997. (Hina)

Preporučujemo Vam:

Special Agents for
CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

CAR RENTALS
IN CROATIA

General Turist Travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvrtke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agancije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplovne i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Također, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uredjuje i emitira hrvatski radio sat "Zvuci Hrvatske," kojeg možete slušati: na radio postaji CHIN 100.7, FM od ponedjeljka do petka od 14:00-15:00, te nedjeljom od 12:00-13:00 sati. (15.40AM)
- Za sve informacije obratite se na naš ured.

- IVICA (JOHN) LONČARIĆ -

3045 Southcreek Rd., Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6

(905) 602-8900 Generaltourist@ICA.net www.generaltourist.com Fax: (905) 602-8899

Vaši komentari

U Beogradu ništa novo....

Političko strateški cilj velikosrpske politike bilo je stvaranje nacionalno i vjerski pravoslavno homogene Velike Srbije. Taktika je u prošlosti bila ta da cilj bude poznat samo užim krugovima. Pred svijetom se taj cilj taji i maskira raznim frazama kao "oslobođenje ujedinjenje triju plemena", "ujedinjeni jugoslavenski narod" - za vrijeme monarho-fašističke Jugoslavije, dok je u Titovoj Jugoslaviji odbačena stara fraza o tri plemena, a puštena u optičaj nova o bratstvu i jedinstvu. Velika Srbija se rodila u bolesnoj mašti mitomanije kosovskog boja (srpskog) poraza i Dušanova carstva u vrijeme kad je čovječanstvo već potpalilo fitilj pod dotrajanim svjetskim imperijama. Kad sav svijet već ruši mitove i predsjednik Wilson iz zaista velike Amerike na kraju I. Svjetskog rata izlazi pred čovječanstvo sa svim točkama o pravu svakog naroda na samoopredjeljenje i vlastitu državu, velika Srbija stvara Južnu Srbiju od Makedonije, podvrgava si Crnu Goru, a Hrvate, Srbe i Slovence proglašava jednim narodom s tri imena! Mitomanija je samo manja duševna bolest - ono što je veliko, ne može bit malo kao Srbija, koja iz Balkanskih ratova izlazi omržena od svih svojih susjeda. I teško je živjeti u zaslužnoj mržnji svih i biti malen kao Srbija.

Pokojni dr. Dragoljub Jovanović, predratni srpski političar, jako je dobro definirao srpski kompleks nesigurnosti, (citati), *"Mene ne uznemiravaju sve teškoće koje imamo u raznim pokrajinama. Op. Meni mnogi zameraju što sam se toliko zauzimao oko Hrvata, ali ja to smatram za dobro delo. Ljudi koji su živeli u velikim narodnim državama, kao što je bila Austrougarska, pa i Turska očevito misle na Hrvate i Srbe kao i na druge koji su živeli u ovim carevinama, ne znaju što je bila Srbija pre 1912. Mala, tesna, usamljena, izložena svim opasnostima i pritiscima, ali Srbijanci koji pamte tu i takovu Srbiju u srcu ne žale za njom i ne traže nikakav povratak na stari raj malog čoveka. Svi pametni i zreli Srbijanci, ne kažu svi Srbi, žele da se čuva Jugoslavija ovakva kakva je i kolika je po ceni najvećih žrtava od strane Srba i Srbijanaca"*.(sic) Naša reč, London 289, 1977.

"Naša reč" bila je glasilo utjecajne srpske emigracije u zapadnim političko-policijskim krugovima brižnih čuvara Titove i post-Titove Jugoslavije, ona je posmrtno objavila korespondenciju sa prof. Jovanovićem nakon što je ovaj preminuo u Beogradu 1977. Titov režim je više puta poslije rata zatvarao prof. Jova-novića, no on je kao klasični i tradicionalni srpski nacionalista smatrao Titovu Jugoslaviju kao najbolje rješenje za Srbe.

Dok pišem ove retke u Srbiji je završilo još jedno događanje naroda. Ovaj puta kao žrtva pao je idejni začetnik događanja naroda Slobodan Milošević kao tragična žrtva kosovskog mita. Sa nikim se sudbina nije tako poigrala kao sa ovim tiraninom i zločincem, koji je svoju političku karijeru počeo na Kosovu polju, mjestu srpskog poraza i ogromnih srpskih zločina kroz povijest. Da podsjetimo čitatelje: 1987. Specijalni agenti Beograda na Kosovu su isprovocirali u ondašnjoj Jugoslaviji lokalnu policiju, te je došlo do manjih okršaja. U okviru ondašnjih jugoslavenskih zakona neki od ovih agenata dobili su palicu viška, Na Kosovu je odmah formiran Odbor za zaštitu Srba. Isti odbor organizira veliki miting 24. Travnja 1987 na koji iz Beograda dolazi Milošević i drži govor pred više od pola milijuna Srba iz Srbije i Kosova u kojem je uzviknuo: "Nitko ne smije da bije ovaj narod!" Time je pokrenuo ogromne srpske mase za svoju osvajačku velikosrpsku politiku. On je tada jako dobro znao da je 1991. otpočeo agresiju na Sloveniju sa jugogeneralima, koju je vrlo brzo prekinuo i usredotočio je sve svoje snage na Hrvatsku. Nije htio poslušati jednog od najiskusnijih srpskih intelektualaca ratnog i poratnog zličinca Milovana Đilasa, Titovog suradnika, koji mu je odmah na početku agresije na Hrvatsku poručio: "Možeš u sukobu sa Hrvatima zauzeti i dio teritorija i koji grad, no Hrvate nećeš pokoriti. Povijesno ne poznaješ hrvatski narod! Na koncu ćeš izgubiti rat!"

Da, Hrvatska i hrvatski narod bili su odlučan faktor na našim prostorima gdje je slomljena kičma stoljetne velikosrpske ekspanzije. Bosna i Kosovo bili su samo produžetak agonije ovog tiranina, sa mnogobrojnim nevinim žrtvama.

Da budemo kristalno jasni, u ova dva segmenta glavnu ulogu odigrala je međunarodna zajednica, onaj isti pokvaren i prevrtljiv Cicvarićev Beograd koji je Miloševiću u svim ratovima davao stopostotnu

podršku - no odjednom se okrenuo protiv njega i srušio ga sa vlasti, proglašivši ga izdajnikom, a on je svojim patriotizmom i zločinima nadmašio srpskog generala Jankovića iz Balkanskih ratova, te vojvodu Mišića i Pečanića, te generala iz prošlog rata Dražu Mihajlovića. Milošević je žrtva svoje vlastite revolucije, jer nije uspio ostvariti stoljetne velikosrpske ambicije. To već danas otvoreno priznaju novi nositelji vlasti okupljeni oko Koštunice, da je velika većina srpskog naroda glasala protiv Miloševića zato što je izgubio započete ratove.

Za vrijeme uličnih obračuna koji su se prošlih dana događali na beogradskim ulicama masa koja je jurišala i prodrila u nekadašnju jašionicu kneza Miloša Obrenovića, zgradu Savezne skupštine, pjevala je Dražine koračnice "Od topole do topole sve do Ravne Gore"... U tom talasanju masa grupa demonstranata probila je koridor policije, ušla u Saveznu skupštinu, zapalila je i opljačkala, kako pišu strana sredstva informiranja. Tu se u prvom redu radi o mjestu odakle su sva zla počinjala. To

DRUGI SVEZAK HRVATSKE ENCIKLOPEDIJE

Mjesec dana prije planiranoga roka, Leksikografski zavod "Miroslav Krleža" predstavio je javnosti drugi svezak svoga središnjega projekta - Hrvatske enciklopedije. Uoči svečanoga predstavljanja, u Leksikografskome zavodu održan je sastanak s novinarima na kojem su o novome svesku i cijelome enciklopedijskome projektu koji će u 11 svezaka donijeti sva znanja o Hrvatskoj, Zemlji i Svemiru govorili akademik Dalibor Brozović, glavni ravnatelj Zavoda i glavni urednik HE, Vladimir Pezo, ravnatelj Zavoda, i Darko Stuparić, stručni tajnik HE.

Drugi svezak sadrži više od sedam tisuća članaka raspoređenih između sloga Be i sloga Da, koji su ispunili približno 92 tisuće redaka. Dovođen je za 17 umjesto najavljenih 18 mjeseci od predstavljanja prvoga sveska lanjskoga svibnja. Prema riječima akademika Brozovića, izrada idućih svezaka bit će još brža: treća bi se knjiga Hrvatske enciklopedije trebala pojaviti točno za godinu dana. Drugi svezak može se kupiti za 480 kuna (s dodatnom pogodnošću otplate u ratama), a oni koji su već kupili prvi svezak imaju i popust od 20 posto. Naklada sveska je 10 tisuća primjeraka, s time da se tehnički vrlo lako mogu dotiskivati novi, u skladu s potražnjom i u skladu s geslom da je Hrvatska enciklopedija knjiga za svaki hrvatski dom. (Vjesnik)

OTVARANJE NA VRHOVIMA PRSTIJU

RIJEKA - Iako je potkraj prošle sezone balet "La Sylphide" dva puta izveden (pretpremijera i praiizvedba), premijerna će izvedba biti večeras (03. 10.), kada je i svečano otvorenje ovogodišnje sezone. Toga dana prije 115 godina otvorena je kazališna zgrada, pa će uoči izvedbe biti priređen kraći program kojim će se barem djelomično pokušati vratiti atmosfera tadašnje svečanosti - kazao je intendant HNK Ivana pl. Zajca Srećko Šestan. Treba se nadati da se neće ponoviti baš sva tadašnja događanja, jer u riječkim je ljetopisima zabilježeno kako je odmah nakon otvaranja iznevjerio dinamom generatora (zgrada je prva u Rijeci dobila električnu struju) pa je prva, svečana predstava "Aide" izvedena dan kasnije...

Otvaranje kazališne sezone uveličat će, kako se očekuje, gđa Milka Mesić, supruga hrvatskoga Predsjednika, kazao je S. Šestan. Večeras će, osim supruge, hrvatskog Predsjednika zastupati i savjetnik za prosvjetu i kulturu Zdravko Jelenović. (Večernji list)

NOVI SJAJ STARE KAPELICE

Veliki radovi na restauraciji na trogirskoj katedrali svetog Lovre, u povodu 800. godišnjice, užurbano se odvijaju, i to na zvoniku te u kapelici blaženog Ivana Trogirskog. Najveći dio sredstava u financiranju obnove stiže iz donacija. U Trogiru je boravio Lary Lovetti, predsjednik američke fundacije Vcnccian Heritage Inc., u pratnji kontese Marije Tereze Albrizzi, predsjednice UNESCO-a za Veneciju, i drugih uglednika. Fundacija koja je donirala radove na restauraciji renesansne kapelice blaženog Ivana Trogirskog, koje je vrhunsko djelo dalmatinskih renesansnih graditelja, građena je od 1461. do 1497. godine, a radili su je najpoznatiji majstori Nikola Firentinac, Andrija Alesi i povremeno Ivan Dunković.

Donatori su došli vidjeti kako napreduju radovi, te su se upoznali s planovima za buduću suradnju. Goste je s tijekom radova upoznao voditelj radova, vcnccijanski restauratorski stručnjak Toto Bergame Rossi iz venecijanske radionice San Savino. Tu je bio i mr. Radoslav Buzančić, voditelj projekta obnove trogirске prvostolnice. Poslije razgledavanja kapelice, upitali smo Laryja Lovettija za dojmove. - Ovo je stvarno prekrasno, taj crni kamen koji smo dosad gledali poprima svoju bijelu boju, tako da kapelica dobiva svoj pravi sjaj... Sjećam se kada smo lani bili ovdje, kako je to izgledalo. Drago mi je da je donacija uložena na pravo mjesto, tako kada bude potpuno završena, brojni turisti, kojih, vidim, ima dosta ove godine, imat će prilike vidjeti jednu od najljepših kapelica renesansne na Mediteranu u punom sjaju - ističe gospodin Lovetti. - Ovo je prekrasno - kazala je kontesa Albrizzi. - Jednostavno, kamen je ponovno živnuo. (Slobodna Dalmacija)

"ZRINSKI" IZ MEĐIMURJA

Operna sezona u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu počela je sinoć najpopularnijom operom Ivana pl. Zajca "Nikola Šubić Zrinski". Solisti, zbor i orkestar Zagrebačke opere nakon ljetne stanke i gostovanja u Budimpešti, predstavili su se publici u nadahnutom tonu. S posebnim iščekivanjem brojna je publika očekivala i debut baritona iz Međimurja, Armanda Puklavca u naslovnoj ulozi. Sudeći po prvim slikama opere, Hrvatska je dobila Zrinskoga, kojeg će pamtiti. Pod ravnanjem Mladena Tarbuka sinoć (2.10.) su pjevali i Ivanka Boljkovac, Hrid Matić, Martina Zadro, Ivica Sarić, Saša Ivaci ... (Večernji list)

HRVATSKA IMALA VIŠE OD 70 SINAGOGA

Gotovo nevjerojatnim čini se danas podatak da je tijekom stoljeća na hrvatskom teritoriju bilo više od 70 sinagoga. Najviše ih je srušeno za Drugoga svjetskog rata i kasnije, a danas postoji samo nekoliko sinagogačnih građevina, uglavnom izvan kulturne namjene. Arhitekt Zlatko Karac priredio je izložbu "Arhitektura sinagoga u Hrvatskoj" koja je otvorena u zagrebačkoj Židovskoj općini, Galeriji "Steiner".

Najviše sinagoga bilo je u Slavoniji, a mnoge su bile u adaptiranim zgradama, dok se samo u većim gradovima posebno gradilo, najčešće uz gradska središta, trgovišta ili gradske luke (usred "geta" u Splitu, Židovskoj ulici u Dubrovniku, Židovskom sokaku u Iloku, Žido-varoši u Legradu, "u getu" u Čakovcu, Židovskoj varoši u Karlovcu). Mnoge su sinagoge bile na izuzetno važnim točkama, izrazite reprezentativnosti, primjerice vukovarski Temp l visoko nad Dunavom, sisačka i krizevačka usred gradskoga parka, osječka u glavnoj ulici, zagrebačka uz kompleks novih trgova Lenućijeve potkove. (Večernji list)

KNJIŽARA "AGM" NA INTERNETU

Uz svoje dvije knjižare u Teslinoj i Importanne centru, nakladnička kuća AGM otvorila je ovih dana i knjižaru na Internetu, na adresi www.agm.hr. Knjižara zasad raspolaže s 2.500 naslova. Knjige su predstavljene fotografijama naslovnica, kraćim tekstovima, brojem stranica i opisom formata. Svaka knjiga povezana je s "košaricom", putem koje se može kupiti. Kao poticaj za kupce, AGM je obćao besplatnu poštarinu do 1. studenog.

Knjige se mogu pronaći na vise linkova u rubrici "Novo", koja se obnavlja svaki četvrtak, predstavljaju se noviteti svih naših nakladnika objavljeni u tekućem mjesecu. Rubrika "Katalog" daje potpunu ponudu knjiga u knjižari, podijeljenu u četrdesetak različitih područja, od antologija i knjiga s temom hortikulture do romana, religijskih knjiga i stripova. AGM-ova nova izdanja mogu se i čitati na nekoliko prvih stranica, a sva izdanja te kuće posebno su predstavljena. Na stranicu je uvršćena i top-lista najčitanijih knjiga s područja belcristike i publicistike. Rubrika "O nama" daje osnovne podatke o nakladničkoj, knjižarskoj i galerijskoj djelatnosti AGM-a te linkove za časopise "Kazalište", "Plima" i "Pozivnica", Galerijom Nova i Art Point Centrom. Urednica Internet knjižare je Jadranka Petrićević, a dizajner Danijel Dubičanec iz "Sublinka". (Vjesnik)

PREDSTAVIT ĆE SE DŽEZISTIČKA MLADOST

Prelazeći već u tradicionalno jesensko džezističko okupljanje, 3. hrvatski jazz sabor bit će održan od 1. do 13. listopada u BP Clubu u Zagrebu. Glavna atrakcija ovogodišnjeg Sabora bit će Josip Meixner Band, koji će nastupiti zajedno s poznatim vokalistom Hubertom Tubbsom, bivšim pjevačem grupe Tower of Power.

- Opet će biti primjedbi što je džez, a što nije. Ja imam puno širi pogled na to pitanje. Zato će na Saboru biti grupe koje ne spadaju u tradicionalnu definiciju džeza - ukratko je predstavio orijentaciju Hrvatskoga jazz sabora Boško Petrović, koji će 1. listopada otvoriti Sabor svirajući zajedno s prijateljima, među kojima će se naći austrijsko "čudo od djeteta" petnaestogodišnji bubnjar Phillipp Kopmajer i naš legendarni 77-godišnji usni harmonikaš Branko Kralj.

Otvorenost mlađim izvođačima i inače će obilježiti 3. hrvatski jazz sabor, ali to ne znači da će se zaboraviti zasluge eminentnih džezista. Upravo zato je i ustanovljena nova večer, pod nazivom Jazz Portrait, u kojoj će jedan od veterana džeza - ove će godine to biti gitarist Damir Dičić - uz svu moguću slobodu pri odabiru suradnika i programa zatvoriti Sabor. (Večernji list)

GDJE JE NESTAO 11.651 GLAS?

HDZBiH uputio je žalbu Izbornoj apelacionoj potkomisiji (IAPK) zbog, kako kažu, neregularnosti rezultata općih izbora u BiH, koje je u periodu od 14. do 17. novembra objavila misija OSCE u BiH.

Prema saopćcnju HDZ,ta stranka traži od glavnog suca IAPK-a Charlesa Erdmanna hitno objašnjenje smanjenja broja osvojenih glasova te stranke na izborima za Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH s područja FBiH.

Kako tvrdi HDZ, 14. novembra je OSCE objavio da je u toku procesa prebrojavanja tzv. glasova izvan općine ta stranka dobila 167.585 glasova od ukupno prebrojanih 726.756 iz 74 općine, a 15. novembra nakon prebrojanih 835.730 iz 85 općina HDZ je imao 173.009 glasova.

Ta stranka navodi da se, međutim, 16. novembra broj glasova HDZBiH smanjio na 161.358 glasova, "umjesto da se i dalje povećava, jer se povećava i broj prebrojanih glasova". U HDZ zbog toga smatraju da je "neko u misiji OSCE jednostavno u noći s 15. na 16. novembar HDZ izbrisao 11.651 glas".

IAPK-u je ul

Zbog priloga TV-Postaje CHANNEL 4 Tuđmanovi tužili HTV

Obitelj Tuđman odlučila je tužiti Hrvatsku televiziju zbog toga što je u političkom magazinu "007" emitiran prilog britanske TV postaje "Channal 4". Optužbe koje se u prilogu iznose na račun prvog hrvatskog predsjednika Franje Tuđmana obitelj smatra potpuno neutemeljenima. "Riječ je jednostavno o javnom linču, koji je neprispodobiv poštenom i objektivnom novinarstvu te elementarnoj političkoj kulturi", piše u jučerašnjem priopćenju za javnost koje su potpisali Ankica, Miroslav, Stjepan i Nevenka Tuđman.

U tom je prilogu, piše u priopćenju, Franjo Tuđman "bez ikakva dokaza optužen da je tobože ukrao 100 milijuna američkih dolara te opljačkao zemlju", i to nakon što je "ministar Crkvenac javno demantirao tu bezočnu obujdu".

"Zašto? I po čijem nalogu? Onome iz Predsjedničkih dvora? Onome koji je britanskim novinarima dopustio, mimo svake pravne i zakonske procedure, da kopaju po transkriptima i zaštićenim dokumentima? I da njima manipuliraju kako bi se prvoga hrvatskog predsjednika - jednako bez ikakva dokaza - optužilo za ratni zločin" kaže se u priopćenju koje objašnjava i zbog čega se obitelj Tuđman odlučila tužiti HRT, a ne Channal 4 ili novinara koji je prilog napravio, pa za "Večernjak" i priznao kako ga je "napuhao" da bi ga što bolje prodao.

HONOS-Udruga za zaštitu vrijednosti Domovinskog rata
Maksimirska 94
10000 Zagreb
Tel: 01-2302-999
Fax: 01-2338-088
honos@zg.hinet.hr

OPĆINSKOM DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU U ZAGEBU
Podnositelj kaznene prijave:
Honos - Udruga za zaštitu vrijednosti Domovinskog rata,
Zagreb, Maksimirska 94

Kaznena prijava

protiv Stjepana Mesića, predsjednika Republike Hrvatske,
Zagreb, Pantovčak 241.

radi kaznenih djela iz čl. 146. stav 1. i čl. 144 stav 1. KZ.

Obrazloženje

1.. Točno neutvrđenog dana prijavljeni predsjednik Stjepan Mesić omogućio je novinaru britanske producerske kuće Newswatch (iz Londona), Johnu Cooksonu, uvid u neodređeni broj transkripata i audio-zapisa, te njihovo snimanje, a koji su državna tajna. Na temelju toga i snimke službenih prostorija glavne zgrade Predsjedničkih dvora, kao i prostorije u kojoj su arhivirani navedeni dokumenti, novinar Cookson je sačinio desetminutni tv-prilog u kojem se izričito poziva na sadržaj tih transkripata i audio-zapisa. Njegov tv-prilog emitirala je britaska tv-postaja Channal 4, a zatim i Hrvatska televizija, djelomično u Dnevniku u 19,30 sati, na Prvom programu 12. studenog 2000, a onda, nakon Dnevnika, i u cijelosti u političkom magazinu 007 istog dana.

Dokaz: Uvid u snimku Dnevnika i emisije 007 od 12. studenog 2000, a što se predlaže po službenoj dužnosti pribaviti.

Navedeni transkripti i audio-zapisi arhivirani su u glavnoj zgradi Predsjedničkih dvora i povjereni na čuvanje predsjedniku Mesiću u sklopu njegove predsjedničke funkcije.

Iz toga slijedi da je predsjednik Mesić državnu tajnu, koja mu je bila povjerena na čuvanje s danom preuzimanja predsjedničke dužnosti, učinio dostupnom inozemnoj organizaciji, odnosno, osobi koja za tu organizaciju radi, tj. novinaru J. Cooksonu.

Time je počinio kazneno djelo protiv Republike Hrvatske - špijunažom, opisano i kažnjivo u čl. 146. stv 1. KZ.

1.. Prijavljeni predsjednik Mesić je u istom svojstvu učinio dostupnim transkripte razgovora predsjednika Tuđmana s drugim osobama, koji su također označeni kao državna tajna, pa je tako tjedniku Nacional predao određeni broj transkripata koje je taj tjednik objavio u brojevima: 231 do 238, 240, 243, 246, 251 do 253, 255, 256, 258, 259

"Hrvatska je televizija emitiranjem britanskog TV-pamfleta stavila točku na "i" svoje kontinuirane rabote u smjeru kriminaliziranja osobe i djela Franje Tuđmana i njegove obitelji, uključujući tu i sasvim očite manipulacije kaznenim prijavama protiv pojedinih članova te iste obitelji, te smo zbog toga prisiljeni zahtijevati sudsku zaštitu, vjerujući da hrvatsko pravosuđe neće podleći pritiscima i političkim diktatima", piše u priopćenju obitelji Tuđman.

Priopćenjem se oglašio i HDZ ustvrđujući kako je prilog britanskog novinara "najstrašniji nekrofilski ispad" od kojeg se HTV nije ni na koji način ogradio, dok se aktualni predsjednik Stipe Mesić optužuje za "privatizaciju državnih dokumenata i njima raspolaze u političkim obračunima ugrožavajući tako i nacionalnu sigurnost", stoji u jučerašnjem priopćenju HDZ-a koji će o sljedećim potezima u zaštiti predsjednika Tuđmana i članova stranke tek obavijestiti javnost.

- Bude li se inzistiralo na sudskom sporu, Hrvatska radio-televizija svoje će argumente iznijeti na sudu. Nama nije bilo u cilju nikoga vrijeđati već iznijeti različite poglede na događaje koji zanimaju hrvatsku javnost - izjavio je HRT-ov glasnogovornik Krešimir Macan. (Večernji list, 14. studeni)

(svi izašli 2000.).

Isto tako predao je i određeni broj transkripata tjedniku Feral Tribune, koje je taj tjednik objavio u brojevima: 762, 763, 766 do 778, 783 do 787 (svi izašli 2000.).

Kako su objavljeni transkripti bili povjereni predsjedniku Mesiću na čuvanje, to je, time što ih je učinio dostupnim neovlaštenim osobama, počinio: kazneno djelo protiv Republike Hrvatske - odavanjem državne tajne, opisano i kažnjivo u čl. 144. stav 1. KZ.

Dokaz: uvid u navedene brojeve tjednika Nacional i Feral Tribune.

1.. Kako se transkripti i audio-zapisi, koje je predsjednik Mesić dao stranim i neovlaštenim osobama odnose i na Domovinski rat, a te su osobe to iskoristile za činjenično neistinito i lažno prikazivanje Domovinskog rata i predsjednika Tuđmana, Honos, kao udruga za zaštitu vrijednosti Domovinskog rata, pravni je interes da se pokrene kazneni postupak protiv predsjednika Mesića. To više, jer je time nanijeta neprocjenjiva šteta Republici Hrvatskoj i uznemirena hrvatska javnost.

Stoga Honos predlaže da se žurno pokrene kazneni postupak kako bi se spriječila daljnja špijunaža i odavanje državne tajne, te da se o tome izvjesti podnositelj ove kaznene prijave.

Predsjednik

Nenad Ivanković

U Zagrebu, 17. studenog 2000.

Komentar Mesića

Novinare je zanimalo kako Mesić komentira kaznenu prijavu za špijunažu i odavanje državnih tajni koju je protiv njega podnio Nenad Ivanković u ime udruge HONOS. Mesić je rekao da su to smiješne stvari koje dolaze od smiješnih ljudi. Upitan, pak, što misli o zahtjevu Stožera za obranu digniteta Domovinskog rata da bi iz moralnih razloga morao otkriti što je svjedočio pred Haaškim sudom, Predsjednik je oštro kazao da je njegova jedina moralna obveza govoriti istinu pred sudom. Oni koji ga prozivaju zbog toga, još su smješniji od Nenada Ivankovića i njegove prijave, poručuje Mesić. (Večernji list)

Hrvatska
ISKRA
(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu)

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 71, 30. XI. 2000.

svoje teroriste da ubijaju istaknutije hrvatske političke emigrante. Među tako stradalima bio je i Ante Bruno Bušić, daroviti publicist i veliki hrvatski domoljub, koji je ubijen 1978. u Parizu. Za diplomatska predstavništva SFRJ u inozemstvu, u kojima su konzuli i ambasadori bili uglavnom Srbi i Crnogorci, svi su hrvatski i politički i ekonomski emigranti bili - 'ustaše', neprijatelji Jugoslavije. Zbog toga su iseljeni Hrvati nerado surađivali s tim protuhrvatskim predstavništvima jugoslavenske države.

Veliku moralnu snagu u hrvatskom narodu i za te komunističke vladavine imala je Katolička crkva. Ona je organizirala brojna hodočašća i vjerske skupove. Najveći od tih skupova bili su 1976. u Solinu, 1979. u Ninu te 1984. u Zagrebu i Mariji Bistrici. U tom razdoblju dva su hrvatska blaženika proglašena svecima: Nikola Tavelić 1970. i Leopold Mandić 1983. Danas Hrvati imaju tri svoja sveca: 1995. proglašen je svecem i blaženi Marko Križevčanin.

Preporučamo Vam ovu knjigu Naručite ju za Božićni poklon

NARUDŽBENICA

Naručujem jedan primjerak knjige dr. Ive Perića "POVIJEST HRVATA",
☐ hrvatski tekst, ili ☐ engleski tekst, na oko 300 stranica s ilustracijama.
Prilažem 35.00 US\$, uključujući AIR MAIL.

Naručujem jedan primjerak CD-ROM izdanja "POVIJEST HRVATA",
video i audio zapisi, 1000 fotografija, 500 str. hrvatskog i engleskog teksta.
Prilažem 50.00 US\$, uključujući AIR MAIL.
(Za više primjeraka, prvo zatražite fakturu od CTT-a preko njihovog Faksa.)

Osoba:

Adresa:

Tel: Fax: E-mail:

Narudžbenicu s bankovnim čekom treba poslati na adresu CTT-a:
Centar za transfer tehnologije, I. Lučića 5, 10000 Zagreb, CROATIA
Tel: + 385(0)1 61 68 497, Fax: + 385(0)1 61 18 710, E-mail: CTT@fsb.hr

Bol za Vukovarem kroz riječi pjesnika

Ivo Tasovac: Vukovarska uskrsnuća

Vodeni teški oblaci, kao sive mokre krpe, visjeli su nad našim glavama. Kiša je polako sipila. Hladne kaplje klizale su niz moje lice. U Vukovaru sam, prošaptah, sam sebi u neverjerci da sam ipak tu. Baš tu na mjestu na kojem bijahu smješteni ranjenici prije nego ih odvedoše na Ovčaru i pobiše kao zečeve. Spominjem se tih dana. Bio sam u Mesa Verde u Coloradu i skupa s

HRVATSKA U DRUGOJ JUGOSLAVENSKOJ DRŽAVI (2)

U rezoluciji Informbiroa 1948. - po Staljinovu diktatu - napadnuto je jugoslavensko partijsko i državno rukovodstvo zbog 'revizionizma' marksizma-lenjinizma, a što je zapravo bila posljedica neprihvatanja tog rukovodstva da se Jugoslavija potpuno podredi SSSR-u. Nakon te rezolucije to je rukovodstvo, da bi opstalo, nametnulo svoju političku diktaturu, sumnjičeći sve one komuniste koji su mu se činili dovoljno nepouzdanima. Velik broj od tih osumnjičenika bio je uhićen, izložen istražnim torturama i upućen na izdržavanje zatvorske kazne. Za njih je 1949. osnovan i poseban zatvorenički logor na Golom otoku. Među tim zatvorenicima bilo je podosta i hrvatskih komunista. Postojao je od tog vremena i zatvorenički logor na obližnjem otočiću Sv. Grgur, u kojem su, osim informbiroovaca, bili zatvarani i mnogi hrvatski omladinci srednjoškolski i studenti, koji su se svojim nacionalnim hrvatskim osjećajima i raznim hrvatskim domoljubnim iskazima suprotstavljali komunističkom, protuhrvatskom režimu.

Socijalistički sustav i partijsko (komunističko) jednomyje mnogi su Hrvati teško podnosili. U tom se sustavu svime dirigiralo 'odozgo'. Vladao je centralizam, i to više savezni nego republički. Što se odlučilo u savezним organima u Beogradu, to se obvezatno i provelo u svim republikama. Mnoge su Hrvate, pa i hrvatske komuniste gledali s nepovjerenjem. Oni su sporije napredovali u vojsci, teže su dobivali rukovodeće položaje u savezним službama unutarnjih poslova, a malokad su mogli postati konzuli i ambasadori FNRR. Iako se u FNRR i ustavom jamčila nacionalna ravnopravnost, Srbi su bili povlašteniji, imali su prednost. Da bi se Hrvate što više sputavalo i onemogućavalo, stalno im je iz srpskih krugova spočitavana krivnja za ustaške ratne zločine. Pri tome ti srpski krugovi nikada nisu spominjali četničke ratne zločine protiv Hrvata. Broj ratnih stradalnika u ustaškim logorima stalno je preuveličavan. Tendencioznost tog preuveličavanja stigla je dotle da se tvrdilo kako je samo u logoru Jasenovac ubijeno više Srba nego što je zapravo bilo ljudskih žrtava tijekom rata na cijelom jugoslavenskom prostoru.

Da bi pokazali kako se socijalizam u Jugoslaviji ne odvija više po sovjetskom uzoru, proklamirano je samoupravljanje. Isticano je kako su radnički i društveno samoupravljanje velike tekovine jugoslavenskog socijalizma. Da se naglasi socijalističko obilježje jugoslavenske države, ona se - do 1963. nazivana FNRR - od 1963. naziva Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija (SFRJ). Samoupravljanje nije bilo otkriće jugoslavenskih komunista. Ono je postojalo još u antičko doba i od srednjovjekovnog vremena dalje u pojedinim gradovima - komunama. Tako, kako je provadano u FNRR/SFRJ, samoupravljanje je najčešće bilo farsa: stvarni upravljači u poduzećima i ustanovama bili su direktori (partijski ljudi), podložni volji nadležnog partijskog komiteta, a ovaj volji višeg partijskog organa i tako međuovisno sve do najvišeg, saveznog partijskog vrha, koji je bio apsolutni politički gospodar.

Hrvatska je u drugoj Jugoslaviji, kao jedna od razvijenijih republika, morala mnogo davati, na štetu vlastitog razvoja. Uplaćivala je velike godišnje iznose u savezni budžet i u Fond za nedovoljno razvijene krajeve (Kosovo, Crna Gora i dr.). Najviše deviznih sredstava ostvarivala je Hrvatska svojim pomorstvom, brodogradnjom, turizmom i vanjskom trgovinom. Ali, veći dio tih deviznih sredstava pripadao je saveznoj državi, a tek manji dio ostajao je u Hrvatskoj. Centralizam u SFRJ bio je stalno prisutan: viši organi vlasti bili su nadređeni nižim organima uprave. Stalno je bio podržavan i nacionalni unitarizam. Pri izjašnjavanju nacionalne pripadnosti i pri popisima stanovništva uvedena je i nacionalna kategorija: Jugoslaven. Pa i sam Tito, iako Hrvat, nikada nije isticao da je Hrvat, a mnogo je puta izjavio da je Jugoslaven. Mnoge hrvatske pjesme, kao 'Lijepa naša domovino', 'Ustani bane', 'Vila Velebita', 'Marjane, Marjane' i niz drugih, nisu se smjele javno pjevati. A i mnoge se ličnosti iz hrvatske prošlosti često prešućivalo, npr. Zrinske i Frankopane, bana Jelačića, Antu Starčevića, Stjepana Radića. Pojedini Hrvati nisu smjeli napisati da im je Hrvatska domovina te su domovinom nazivali Jugoslaviju.

Srbizacija hrvatskog jezika u sredstvima javnog priopćavanja i u administraciji poprimila je široke razmjere. Zbog toga su 1967. Matica hrvatska, Društvo književnika hrvatske i još 16 kulturnih i znanstvenih hrvatskih ustanova objavili *Deklaraciju o nazivu i položaju hrvatskoga*

jezika, kojom su upozoravali na potrebu očuvanja i razvijanja hrvatskog jezičnog bića. Partijski (komunistički) rukovodeći organi oštro su ustali protiv te Deklaracije i protiv njezinih potpisnika, među kojima je bilo i komunista iz redova hrvatskih intelektualaca, nazivajući ih 'razbijačima bratstva i jedinstva'. Tako je reagirao i Tito. Ta režimsko-politička, protuhrvatska akcija izazvala je među Hrvatima nove otpore. Svoj su otpor iskazali 1968. i hrvatski sveučilištarci koji su se zalagali za 'čiste račune' u jugoslavenskoj federaciji.

Najzad, tim su se otporima počeli priklanjati i pojedini rukovodeći hrvatski političari (komunisti), koji su se u siječnju 1970. izjasnili protiv centralizma i protiv nacionalnog unitarizma. Polazeći od toga da se 'čisti računi' i potpuna nacionalna ravnopravnost u SFRJ mogu postići ponajprije promjenom saveznog ustava, iz Hrvatske su potekli prijedlozi da se te promjene u saveznom ustavu provedu putem odgovarajućih ustavnih amandmana.

Obrazlaganje te nužnosti aktiviralo je - u redovima hrvatskog partijskog vrha - nekoliko mladih komunista, među kojima su osobito postali popularni Savka Dabčević-Kučar i Miko Tripalo. Usporedo s tom političkom akcijom nastavljala se i kulturna akcija Matice hrvatske i njezinih pododbora u njegovanju hrvatskog nacionalnog identiteta. Ponovno su postali vrlo aktivni i hrvatski sveučilištarci koji su tražili što veću samostalnost Hrvatske, i to što prije, pa su potkraj studenog 1971. stupili u štrajk i pozivali na opći štrajk.

Tito je pratio hrvatske zahtjeve, izražavao i svoja negodovanja, a najzad je, pod pritiskom protuhrvatskih (hegemonističko-centralističkih i velikosrpskih) snaga iz saveznog partijskog i amijuskog vrha, izveo politički udar. Učinio je to na 21. sjednici Predsjedništva Saveza komunista Jugoslavije 1. i 2. prosinca 1971. u Karadordevu. Na toj je sjednici na alarmanan način prikazao političko stanje u Hrvatskoj, gdje se, prema njegovoj ocjeni 'nacionalizam' raširio i u redovima komunista. Zbog toga je žestoko napao pojedine hrvatske državne i partijske rukovoditelje, i to na takav način da su oni, nakon takvog napada, morali dati ostavke na svoje dužnosti. Ostavke su dali i povukli se iz političkog života Savka Dabčević-Kučar, predsjednica Centralnog komiteta Saveza komunista Hrvatske, Miko Tripalo, član Predsjedništva Saveza komunista Jugoslavije, Dragutin Haramija, predsjednik hrvatske vlade i dr.

Nakon toga provedena je u Hrvatskoj i šira komunistička akcija protiv tzv. nacionalista i liberala. Bila je to strahovita represija staljinističkog tipa. Svi sudionici hrvatskog nacionalnog otpora ('hrvatskog proljeća'), smijenjeni su s rukovodećih dužnosti, mnogi su ostali bez posla, a slijedile su i premetačine, saslušanja, uhićenja i sudske osude. Matica hrvatska bila je zabranjena, a njezini listovi i časopisi prestali su izlaziti. U toj bjesomučnoj protuhrvatskoj hajci najupornije su sudjelovali oni pojedinci koji su zbog raznih osobnih povlastica i častohleplja time dokazivali svoju odanost jednomu hrvatskom komunističkom režimu te svoju političku nezrelost i nerazumnost, a među njima bilo je i onih iz redova srpske i crnogorske nacionalnosti koji su time iskazivali svoju sveopću antihrvatsku netrpeljivost i mržnju.

U veljači 1974. doneseni su novi ustavi SFRJ i Socijalističke Republike Hrvatske. Novi Ustav SFRJ utvrdio je veću autonomnost privrednih organizacija i državnost republika. Dvije autonomne pokrajine, Kosovo i Vojvodina (u sastavu Srbije) postale su konstitutivni dijelovi federacije. Novi Ustav SRH utvrdio je nešto šire nadležnosti republike, veća prava poduzeća u raspolaganju ostvarenim dohotkom, a ozakonio je i hrvatsku himnu 'Lijepa naša domovino'.

Represija je trajala i nakon donošenja tih ustava. U krivičnom zakonu još je jače istaknut 'verbalni delikt' kao kazneno djelo. Taj 'delikt' bio je uperen protiv slobode javnog izražavanja, koje je bilo nepoćudno vladajućem komunističkom režimu. Pri zapošljavanju i izboru na rukovodeće dužnosti uveden je kriterij 'moralno-političke podobnosti'. Taj je komunistički kriterij omogućavao i održavao stalnu diskriminaciju.

Iseljavanje iz Hrvatske na tzv. privremeni rad u inozemstvo bilo je dopušteno od 1960., a još je intenzivnije nastavljeno od 1972. Pojedini Hrvati odlazili su u svijet i kao politički emigranti. Tajna komunistička policija - zloglasna UDB-a - Uprava državne bezbjednosti - slala je

TRAGIČAN DOGAĐAJ U VOJARNI HRVATSKE VOJSKE "Sv. PETAR" U OGULINU

U EKSPLOZIJI ZA VRIJEME OBUKE OZLIJEĐEN 21 ROČNIK!

OGULIN, 17. studenog - U četvrtak, u 9.20 sati, u vojarni "Sv. Petar" u Ogulinu, za vrijeme obuke, u objektu gdje su smješteni naoružanje i vojna oprema došlo je do eksplozije nepoznate naprave ili sredstva pri čemu je ozlijeđen 21 ročni vojnik, od čega četvorica teško: Danijel Vincek (ozljeda grudnog koša i lica), Ivo Martinović (amputirane obje potkoljenice), Danijel Došen (amputirana potkoljenica), Stipe Tunjić (ozljeda grudnog koša), dok su lakše ozlijeđeni ročnici Krunoslav Trputeć, Kristijan Žaja, Dragan Banović, Pero Kušan, Zoran Čolić, Ivan Špoljar, Almir Bajrić, Ivica Domitrović, Ivan Marušić, Milan Milojević, Siniša Kostadinov, Igor Prpić, Hamid Sabić, Dejan Radošević, Anto Mijatović, Damir Macura i Milan Živankov.

Čišćenje minobacača

Svi povrijeđeni vojnici zbrinuti su u bolnici u Ogulinu, a trojica su prebačena vojnim helikopterom u Zagreb (D. Vince, S. Tunjić i D. Banović). Prema stručnome mišljenju liječnika, svi

GOSPODARSTVO: VLADA UTVRDILA DRŽAVNI PRORAČUN ZA 2001. GODINU

Račan: Čeka nas trnovit put i još veće žrtve

ZAGREB - Vlada je u četvrtak jednoglasno prihvatila prijedlog državnog proračuna za iduću godinu u iznosu od 50.855 milijardi kuna. Prijedlog proračuna bit će odmah upućen u sarsku proceduru i, složi li se parlament s potrošnjom od 50.855 milijardi, Hrvatska će i u 2001. godini morati voditi računa o svakoj kuni.

- Uza svu težinu situacije proračun je izrazito socijalno osjetljiv, kazao je ministar financija Mato Crkvenac, braneći prijedlog potrošnje pred kolegama ministrima. Napomenuo je da se predloženi proračun odlikuje četirima osobitim značajkama. Nastoji se što više rasteretiti gospodarstvo i maksimalno ograničiti državnu potrošnju, smanjiti unutarnji i inozemni dug, poštivati socijalna prava, a istodobno i osigurati razvoj. Najbolnije će, svakako, biti smanjenje javne potrošnje, ali bez toga nema razvoja.

- Državni proračun je donesen u ovom iznosu bez povećanja porezne presije, a sve to znači - istaknuo je ministar Crkvenac, da se udio državnog proračuna u BDP-u u idućoj godini smanjuje ispod 30 posto, dok je ove godine bio oko 30,8 posto.

Otplate duga

Izuzetna socijalna osjetljivost proračuna za iduću godinu očituje se u tome što je povećan niz socijalnih davanja. Za mirovine se iz proračuna ove godine izdvaja 4,49 milijardi, a iduće 7 milijardi kuna. Za dječji doplatak ove godine izdvaja se 1,2 milijarde, a iduće se planira 2,1 milijarda, dok se za zdravstvo planira 300 milijuna kuna više. Socijalna skrb iduće će godine dobiti plus od 150 milijuna kuna, a značajno povećanje dobit će i civilne i vojne žrtve. Upravo tim brojkama ministar Crkvenac potkrjepljuje tvrdnju o izrazito socijalno osjetljivom proračunu.

Nasuprot tome, država će štedjeti na opremi, namještaju, pa čak i na informatizaciji, a predviđeno je i 10-postotno smanjenje izdataka za zaposlene. Ministar Crkvenac priznaje da je loše što se tekući izdaci i dalje financiraju iz privatizacijskih prihoda, koji se planiraju na 12,5 milijardi kuna u idućoj godini. Upozorava, međutim, kako je 6-postotni deficit proračuna još uvijek previsok. U 2001. godini predviđene su i velike otplate javnog duga u zemlji i inozemstvu. Lani je vraćeno 5,5 milijardi kuna duga, ove godine 9,2 milijarde, dok se u idućoj godini planira vraćanje ukupno 12 milijardi, od toga 3,5 milijarde kamata.

- Pregovori s Europskom unijom i Svjetskom bankom i položaj Hrvatske na financijskom tržištu ovisit će o racionalizaciji državne potrošnje - upozorio je ministar Crkvenac, istaknuvši kako je javna potrošnja još uvijek previsoka, što znači da država više troši nego što ima prihoda. S tim se mora stati, a i ova je godina prijelomna za ekonomsku i budžetsku politiku.

Premijer Ivica Račan upozorava kako Vlada nema drugog izbora nego ići trnovitim putem i inzistirati na onome što je realno. Nije bilo lako doći do ovog iznosa državnog proračuna. U idućoj godini moramo provesti reformske rezove s kojima smo ove godine oklijevali. Potrebne su restrikcije u javnoj potrošnji kako bi se rasteretilo gospodarstvo i omogućili brzi razvoj i zapošljavanje. Ova Vlada prolazi ili pada s politikom koju može pratiti realnim sredstvima - rekao je Račan, dodavši kako slijede mukotrpni pregovori s međunarodnim institucijama koje inzistiraju na novim ograničenjima potrošnje.

Čeka nas, zaključio je Račan, još veća žrtva upravo na daljnjem smanjenju javne potrošnje. Stoga je premijer upozorio kako nije moguće probijanje državnog proračuna, odnosno da je prihvatljiva samo rasprava o unutarnjoj preraspodjeli. Premijer očekuje odgovoran pristup donošenju državnog proračuna, kako u

Vladi tako i u parlamentu, što znači da ne bi trebalo biti zahtjeva za povećanjem potrošnje bez prijedloga prihoda.

Odgodjen razvoj

Potpredsjednik Vlade Slavko Linić upozorio je kako su najveći problem dugovi, ali je istodobno istaknuo da ovaj proračun u sebi nosi aktivnu socijalnu politiku i da je, gledajući sa svih strana, proračun za iduću godinu zapravo i razvojni. Linić je najavio državnu potporu poljoprivredi, prehrambenoj industriji, brodogradnji, turizmu i svima koji izvoze, dodavši kako potpore neuspješnima neće biti. Vlada je, ocijenio je Linić, do sada "pokopala" samo ona poduzeća koja su i bila mrtva.

Ministar gospodarstva Goranko Fižulić optimistično je najavio kako će kvalitetu proračuna ocjenjivati svjetske novčarske institucije i, ako ga podrže, bit će to znak da je Hrvatska na dobrom putu, ali i znak da će u skoroj budućnosti biti vodeća tranzicijska zemlja s visokim standardom.

Zadovoljan je bio i ministar rada i socijalne skrbi Davorko Vidović, izražavajući iznenađenje što je Vlada uspjela dobiti proračun na toj razini. Ministar poljoprivrede Božidar Pankreć najavio je reforme ukupnog agrara, istaknuvši kako se više od 90 posto proračuna njegova ministarstva troši na subvencije i poticaje.

Ministar obrane Jozo Radoš priznaje da proračun nije investicijski, jer ne može ni biti, a bit će uspjeh ako se započete investicije završe. Ministar obnove Radimir Čačić svoje je nezadovoljstvo opravdao nadom da razvoj nije obustavljen, nego samo odgođen.

Sve u svemu, ministri su podržali predloženi proračun, svjesni da se iduća godina mora "pregnmjeti".

Primat porastu zaposlenosti

U paketu s proračunom, Vlada je utvrdila i projekcije potrošnje u iduću tri godine te okvire programa razvitka i stabilnosti hrvatskoga gospodarstva. U 2001. godini konačno se očekuje obrat trenda kod zapošljavanja. Predviđa se povećanje zaposlenosti za 1 posto, u 2002. godini za 2,5 i u 2003. godini za 4,6 posto. Do 2002. godine broj zaposlenih povećao bi se za 60.000, a u 2004. godini za 35.000, što ukupno do 2004. godine iznosi 109.000 novozaposlenih. Stopa nezaposlenosti tako bi se smanjila sa sadašnjih 21 posto na 15,6 posto. Ministri Fižulić i Čačić ponovno su upozorili kako su planirane stope rasta, odnosno izvoza, preniske.

Ministar financija Mato Crkvenac očekuje da će lokomotiva razvoja biti uspješna poduzeća, primjerice, Pliva, Podravka, Agrokor, Kraš ... Također se očekuje puno i od srednjeg i malog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i prehrambene industrije, kao i od aktiviranja nacionalne imovine, kao što su šume, vode, tranzit, ali i informatičko-tehnološkog razvoja.

Obustava stečaja PIK-a Vrbovec

Ministar poljoprivrede Božidar Pankreć obavijestio je novinare kako će se pokrenuti obustava stečaja PIK-a Vrbovec, koji je pokrenut zbog duga od 200.000 kuna jednoj inozemnoj tvrtki. Naknadnim uvidom u dokumentaciju, objasnio je Pankreć, utvrđeno je da je sporni dug vraćen. Ministar je izrazio čuđenje da je Trgovački sud bio tako promptno pokrenuo stečajni postupak, ali i nadu da će jednako tako promptno biti pokrenuta obustava stečaja. (Slobodna Dalmacija, 10. studeni)

CROATIA - Tourist Guide

VRBNİK ON THE ISLAND OF KRK

VRBNİK, a small town and harbour in the central part of the north-eastern coast of the island of Krk; elevation 49 m; population 950. It lies above the coast, on a limestone hill which, on the eastern side, over-looking the sea, terminates in a coastal precipice, while on the western side it descends into a valley, whose lower part is submerged and converted into a bay. In winter months, Vrbnik is exposed to the strong bora. In the clear-water cove of Zgribnica is the public beach. Chief occupations include farming, viniculture, fishing, textile industry and tourism. The harbour is protected from all winds. Smaller vessels may dock on the inner side of the breakwater, and the interior part of the harbour, with two smaller old stone piers, provides shelter for yachts. The 7-km long local road connects Vrbnik with the main road leading through the island.

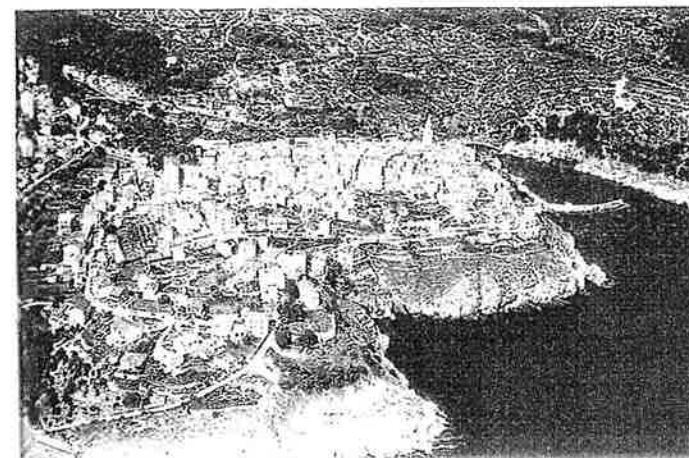
Cultural and historical heritage

Vrbnik was first mentioned in 1100 and in 1388 it had the statutes written in Glagolitic script. In its ground-plan, this typical Frankopan-style settlement is similar to other settlements built by the dukes of Krk in the region of Croatian Primorje; in its present aspect the small town has maintained all features of a mediaeval habitation, above which the parish church of *St. Mary* rises, built in the 15th and 16th centuries, later reconstructed on several occasions, with the Renaissance bell tower erected in 1527. Apart from Baroque-style furniture, the altar and liturgical vessels, the most prominent feature is the Renaissance altar of St. Mary of the Roses, allegedly a donation of Duke Ivan Frankopan. In the chapel of Mary's prebend is the polyptych of *St. Anne*, a work by a local master from the 15th century. The main altar features a work by the Kotor painter Marin Cvitković, *The Last Supper*, from 1599. The Community Centre keeps the famous library of Dinko Vitezić from Vrbnik, with more than 15,000 volumes. The most valuable among them are certainly Glagolitic manuscripts from the 14th-15th century (the most famous being the first illuminated Vrbnik Missal from the 15th c.) and several incunabula. Within the library is also the triptych

Sa predizborne kampnaje za gradonačelnika Toronta: gg. Tony Ruprecht MPP, Nikola Vrdoljak D.D. i Mel Lastman

Excursions: Krk (12 km), Šilo (13 km), Punat and Košljun (9 km), Jurandvor and Baška (20-odd km)

Vrbnik

of the Blessed Virgin Mary with Saints from the 16th century. In front of the church is the main square with the loggia and the Ducal Palace. The town dominates over the Vrbnik field, with the ruins of the Gradac fortress on its northern edge. According to a tradition, Gradac is related to the Frankopans, as the family registry and a place of intensive weaving activity (most probably manufacturing of tapestries). The municipal cemetery features the small Gothic church of St. John from the 15th century, and in the cove of Sveti Juraj (St. George) one can see the ruins of a small church with the remains of Romanesque wall paintings.

Tourist information

Due to its location on a high hill, Vrbnik became part of the Croatian oral tradition and poetry (*Vrbniče nad morem* poem *Vrbnik Above the Sea*). In the Vrbnik field excellent vine sorts are grown, which are used for the production of the famous wine - *Vrbnička žlahtina*. Along with an exceptionally rich cultural and historical heritage and the library, specific features include well-preserved local architecture. In the small cove of Zgribnica is a public beach.

The famous pastoral fiesta called Razgon is held in July.

Accommodation: Apartments, rooms.

Sa sv. mise u Mississauga, u pozadini mješoviti pjevački zbor, koji je pripremio božićni CD

Završetak s prošle strane his share. He has a Web site which contains links to several Croatian

BILL CURTIS STORY

The Toni Kukoč of Broadcast journalism continues to learn about his Croatian roots

Bill Curtis fumbled around his office for the videotape of Croatia. Minutes later, he emerged from behind a desk excited to show-and-tell his find.

-I was blown away. It was one of the most beautiful countries in Europe - he said clutching the video someone sent him and offering it up for inspection.

Though the award-winning television journalist has never lain on the pebbled beaches of Dalmatia, idled away an afternoon people-watching from the cafes of Zagreb, or sipped a glass of wine in Slavonia, he wants to.

-I don't speak the language- he said - but I'm interested in the culture and proud of it."

Kurtis, 59, is a second generation Croatian-American whose family hails from near Zagreb. From 1973 to 1982, he broadcast the local news from CBS in Chicago with co-anchor Walter Jacobson. Chicago Tribune critic Jim Kirk called the pair one of the "most powerful news team in a broad-shouldered city."

"Those were the golden days," Curtis said. "We were breaking stories and feel we had a big impact on people."

Currently Kurtis hosts and produces "Investigative Reports", "American Justice" and "The New Explorer" on the A&E network. The prime time documentary programming series have earned the veteran journalist many awards, including several Emmy Awards.

Back in 1966 when Kurtis first landed in Chicago from his home of Independence, Kansas, he recognized the Windy City as a town for nationalities.

"I called my father and asked him, 'What am I?' He said, 'You're Croatian' and I didn't know what that was. I said: 'Tell me a little about that.'"

That began Kurtis' ongoing education about the country where his grandfather Mijo Kuretic was born. After the family moved to the United States, Kurtis' father changed their last name when he was 10 years old. But he still wonders about the town in Croatia where supposedly everybody has his christened moniker.

About 1,000 Croatians in Chicago offered him a crash course on their active local community when they attended a banquet at the Hyatt Regency in April to celebrate the opening of a Croatian Consulate in the city. As the emcee at the celebration, Kurtis was met with a standing ovation. "When they introduced me, I got this incredible applause," he said. To Croatians in Chicago, Kurtis is the Toni Kukoc of broadcast journalism, and they are proud to claim him one of their own.

For more than 30 years, Kurtis' signature sonorous voice has drawn millions of viewers to the boob tube for their dose of news. However he never intended it that way.

Kurtis graduated from the University of Kansas in 1962 with a bachelor's degree in journalism. From there he went to law school and worked at the television station to support himself. In 1966, armed with his Juris Doctor degree from Kansas' Washburn University School of Law, Kurtis prepared to start a career as a lawyer.

"Although I had accepted a job with a trial firm in Wichita, I was still reporting for a local station when a tornado literally ripped a new highway through the state capital", he

Bill Curtis

said. "I was on the air at the time and saw firsthand what television can do. In this case, it saved lives with its instant warning, and my career decision was made."

At CBS in Chicago, Kurtis and co-anchor Walter Jacobson helped the new station earn the top ratings. He left Chicago in 1982 for a short stint in New York anchoring the national "CBS Morning News" But by 1985 he returned with the intention of focusing on long-term reporting. Kurtis, who was then earning a multimillion-dollar salary in a cushy job and was a popular television anchor, risked it all to start down a new journalism path.

"I was at a growth point in my life and I wanted to be my own boss." He said. "I'm glad I took the risk." It has paid off handsomely. Kurtis Productions has developed several programs that allow him to delve into in-depth reporting.

"Investigative Reports" is one of the most highly rated weekly programs on the A&E cable network. The show covers a single contemporary news topic for one hour, five nights a week. Kurtis has presented some of the most-talked about news-based documentaries on television, including "The men Who Killed Kennedy" and "Hillary Rodham Clinton: First lady on the Front Line". "American Justice" has presented programs on fascinating crimes in this century, including the O.J. Simpson trial and serial killers Charles Manson, John Wayne Gacy and Jeffrey Dahmer.

Producing a show is no easy task. One episode of "Investigative Reports" for example, requires six months of research, and when Kurtis isn't sleeping, "he's always working", according to one of his assistants.

Kurtis has also written several books, including Bill Kurtis: On Assignment and Chicago Portraits: Biographies of 250 Famous Chicagoans. He also recently narrated the CD component of We Interrupt This Broadcast, which recalls the most famous and infamous moments of the 20th century.

Kurtis partly attributes his work ethic to his grandfather, who was a farmer in Croatia. Though he is still learning about the Croatian community in Chicago, he called Croatians "responsible people and hard working. Given a job, they'll do it to the end."

Kurtis said it is important that Croatians preserve their culture in the new millennium. "Nobody else is going to do it", he said. "It requires strong leadership and maintaining a strong historical society with books and literature and the war record." He encouraged Croatians to promote their culture and take advantage of Croatians like himself who have some influence.

"Tell the Croatian story," he urged. Kurtis is also doing

Nastavak iduća strana

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 71, 30. XI. 2000.

PRIZNANJE HRVATSKIM ZNANSTVENICIMA ZA LIJEK SUMMAMED

Točno prije dvadeset godina stručni tim najveće i najpoznatije hrvatske farmaceutske tvrtke "Pliva" došao je do glasovitog lijeka Summameda, odnosno Zithromaxa. Stručna su priznanja stizala sa raznih strana svijeta, a tvrtka je je narasla u najuspješnijeg hrvatskog poslovnog diva. Na priču o Summamedu se pomalo zaboravilo, jer je njegova upotreba prerasla u tako naravan čin svakog bolesnog čovjeka da posegne za nekim antibiotikom pa ju je američka nagrada "Heroj kemije 2000." itekako učinila zanimljivom. Znanstvenici "Plive" dr. Slobodan Đokic (posthumno) i mr. Gabrijela Kobrehel ovih su dana proglašeni herojima kemije zajedno uz znanstvenike iz poznate tvrtke "Pfizer" od strane strukovnog udruženja američkih kemičara i kemijskih inženjera.

Svečanost proglašenja "Heroja kemije 2000" upriličena je u Washingtonu krajem ovoga ljeta u organizaciji američke neprofitne organizacije American Chemical Society (ACS). Ta je strukovna udruga američkih kemičara i kemijskih inženjera priznanje za osobita znanstvena postignuća dodjelila "Plivinom" timu stručnjaka za otkriće azitromicina prvog predstavnika azalidnih antibiotika - kojeg na domaćem tržištu prepoznajemo po imenu Summamed. Uz predstavnike kompanije "Pfizer" čiji su znanstvenici također doprinijeli uspjehu Summameda, odnosno na američkom tržištu Zithromaxa, svečanosti proglašenja s mr. Gabrijelom Kobrehel - u ime pok. dr. Đokica - prisustvovali su njegova supruga Lidija i sin, dr. Darije Đokic.

Naime, najveća svjetska udruga znanstvenika u području kemije American Chemical Society (ACS) je tijekom svog 220. nacionalnog susreta posvećenog prezentaciji inovatora koji su najviše doprinijeli u kemiji za globalnu ljudsku dobrobit "Herojima kemije 2000." proglasila šest pojedinaca i šest timova znanstvenika iz ukupno 10 svjetskih kompanija. Vrsno društvo uz znanstvenike "Plive" i "Pfizera" čine predstavnici kompanija poput BASF, Bristol - Myers Squibb, Novartis, Dow Chemicals, Procter & Gamble ili Xerox-a.

Priča je vrlo jednostavna. Mukotrpan i predan istraživački rad doveo je "Plivin" stručni tim 1980. godine do znanstvenog otkrića koje su patentirali kao novi originalni makrolidni antibiotik - *azitromicin*. Zahvaljujući iznimnim terapeutskim svojstvima azitromicina izazvana je osamdesetih godina revolucija u dotadašnjem načinu liječenja, pa je azitromicin s tržišnim imenom Summamed postao jedan od najuspješnijih lijekova u svijetu. S vremenom je Summamed "Plivu" uvrstio među malobrojne farmaceutske kompanije u svijetu koje imaju svoj vlastiti lijek, a Hrvatsku među devet zemalja u svijetu koje imaju vlastiti antibiotik.

"Proglašenje mr. Gabrijele Kobrehel i posmrtno, dr. Slobodana Đokica 'herojima kemije' od strane udruge američkih kemičara i kemijskih inženjera doista je izvanredno priznanje njihovom radu i rezultatima plodne višegodišnje znanstveno - istraživačke aktivnosti. Priznanje prestižne strukovne američke udruge pohvala je i ostalim "Plivinim" znanstvenicima koji su sudjelovali u oživotvorenju ovog velikog otkrića. Ujedno, držim da je to snažan poticaj daljnjeg jačanja "Plivine" usmjerenosti prema istraživačkoj djelatnosti, prema pronalazanju novih lijekova. Siguran sam kako je ta nagrada vrlo poticajna za samozatajan i mukotrpan rad "Plivinih" znanstvenika i put ka novim "Plivinim" proizvodima koji će, vjerujem, kao i azitromicin, bitno unaprijediti liječenje ljudi i obogatiti svjetsku znanost", izjavio je dr. Radan Spaventi, član Uprave "Plive" zadužen za istraživanje i razvoj.

Tko zna koliko bi bilo sličnih priča, da su hrvatski znanstvenici imali prilike svoje intelektualne potencijale razvijati u domaćim laboratorijima. Sjetimo se samo one koju ispisuje životopis Stjepana Kukulje koji je zanat pekao baš u zagrebačkoj "Plivi" (1958 - 62), a u Americi - kamo je otišao na poslijedoktorski studij na Michigansko sveučilište u Ann Arboru - postao glasoviti inovator u području kemije. Stjepan Kukulja poznat je po svojim znanstvenim otkrićima na antibioticima iz skupine penicilina i cefalosporina. Autor je pedesetak radova i isto toliko patenata iz područja antibiotika. Cefalosporini, kao posebno važna skupina antibiotika u borbi s rezistentnim patogenim bakterijama, za razliku od penicilina, bili su skupi za proizvodnju.

Kukulja je otkrio kemijsku reakciju ("Kukuljina pregradnja") kojom se jeftini penicilin prevodi u mnogo učinkovitije cefalosporine. Kukuljino otkriće sada omogućuje učinkovitu proizvodnju polusinte-

tičkih cefalosporina. Jedan od najviše prodavanih cefalosporinskih antibiotika - *cefaklor* izraavan je proizvod Kukuljinih istraživanja.

Priznanje "Heroji kemije 2000." jedna je od brojnih nagrada kojima se uvijek iznova potvrđuje trajan doprinos tima "Plivinih" znanstvenika svjetskoj znanosti, medicini i globalnom poboljšanju kvalitete života. Ovo je priznanje dodatna potvrda vrijednosti i rezultata rada cijeloga tima istraživaca "Plive" koji je otkrio azitromicin - objašnjava mr. Gabrijela Kobrehel. U istraživačkom timu uz pokojnog dr. Slobodana Đokica te mr. Gabrijelu Kobrehel sudjelovali su dr. Zrinka Tamburašev i mr. Gorjana Radobolja - Lazarevski. Otkriće azitromicina najveći je događaj u povijesti "Plive" i hrvatske farmaceutske industrije u cjelini - snatna "Plivino" posloводство. (HMI, Zagreb)

PLIVA DOBILA 85 MILIJUNA DOLARA KREDITA

Hrvatska farmaceutska tvrtka Pliva potpisala je s Europskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) i Međunarodnom financijskom korporacijom (IFC) kreditni ugovor vrijedan 85 milijuna dolara, priopćeno je u ponedjeljak 20. 11. iz Plive. Ugovor je potpisan krajem prošlog tjedna, a kredit je namijenjen izgradnji i opremanju novoga Plivina Istraživačkog instituta u Zagrebu, koji se već gradi, a s radom bi trebao početi tijekom 2002. godine. U Plivi naglašavaju kako će novi institut povećati Plivine razvojno-istraživačke kapaciteta i efikasnost u otkrivanju novih kemijskih entiteta, kao i u razvoju generičkih lijekova s dodanom vrijednošću. Novi će institut biti usklađen s najzahtjevnijim propisima i standardima razvoja novih farmaceutskih oblika, stoji u priopćenju.

Kredit

S NADANOM VIDOŠEVIĆEM U SRJ PUTUJE VIŠE OD 420 GOSPODARSTVENIKA U Beograd ide karavana od šest autobusa hrvatskih direktora

Gotovo deset godina od prekida svih gospodarskih veza sa Srbijom, u organizaciji Hrvatske gospodarske komore danas iz Zagreba u Beograd kreće karavana od šest autobusa, od čega su četiri "dubledackera", koji će prevesti više od 420 predstavnika hrvatskih tvrtki na poslovne razgovore s potencijalnim partnerima u Srbiji. Sa srpske se strane za razgovore s našim gospodarstvenicima do jučer prijavilo gotovo 500 tvrtki. To je najbrojnija hrvatska gospodarska delegacija ikad okupljena. Broj zainteresiranih za odlazak u Srbiju, naime, više je nego dvostruko veći od dosad rekordne delegacije koja je potkraj lipnja ove godine, također u organizaciji HGK-a, bila u Crnoj Gori. Kako doznajemo u HGK-u, svim sudionicima ovog puta Veleposlanstvo SRJ u Zagrebu izdalo je vize bez ikakvih komplikacija. Tako velik interes naših gospodarstvenika za srpsko tržište proizlazi ponajprije iz toga što većina njih već nekoliko godina čeka reguliranje međudržavnih odnosa kako bi se vratili na to tržište, koje je prije rata bilo najvažnije za hrvatsku prerađivačku industriju.

- Mi smo prije rata na srpsko tržište plasirali od 50 do 55 posto naše proizvodnje. Iz kontakata s velikim kupcima u Srbiji znamo da tamo još ima interesa za naše pokušstvo, ali problem je u tome što s Jugoslavijom nemamo reguliran platni promet. Očekujem da ćemo u Beogradu naći ljude s kojima bismo mogli raditi i s njima uspostaviti normalne partnerske odnose - kaže Milodrag Vrcan, direktor đakovačke tvornice kuhinja "Geli", jedne od desetak tvrtki iz područja drvne industrije koje svoje predstavnike danas šalju u Beograd.

Radi ispitivanja mogućnosti povratka na srpsko tržište u Beograd ide i predstavnik najveće hrvatske mliječne industrije Lure.- Sirela je prije rata bila najveći proizvođač sirova u državi i velik je dio svoje proizvodnje plasirala i u Srbiji, gdje je bio prisutan i Dukat. Računamo da se kupci tamo još sjećaju naših robnih marki, pa ustanovimo li da ima interesa, ne isključujemo ni mogućnost gradnje vlastitog distributivnog centra u Beogradu - rekla nam je Nina Andai, direktorica korporativne administracije

GUSKE U MAGLI:

SKANDALOZNA NAJAVA MINISTRA VANJSKIH POSLOVA TONINA PICULE GRAĐANIMA SRBIJE - ZIMNICA IZ HRVATSKE!?

Donekle je još i razumljivo što je međunarodna zajednica i dalje gotovo opsjednuta "novom" Srbijom. Zbog interesa stabiliziranja balkanskog regionalnog faktora u zaborav je prvo pošao Milošević. Onda je Srbija, de facto bezuvjetno, ponovno primljena u UN, a krenula je i izdašna međunarodna financijska pomoć. Iznenaduje, međutim, što je i aktualna hrvatska politika isto tako opsjednuta Srbijom, a posebice iznenaduje što je opsjednuta njome na način međunarodne zajednice, pa na Srbiju naša politika gleda kao, primjerice, neka dobrohotna, razvijena i udaljena skandinavska zemlja.

Hrvatskoj je, naprotiv, od nove srbijanske politike već poručeno da nije sada napreće da se Srbija ispriča Hrvatskoj za rat, agresiju, okupaciju i pljačku, pokrenutu iz Beograda. Potom je stigao signal iz Beograda da Hrvatska ne treba očekivati nikakvu reparaciju, ratnu odštetu.

Nadalje, Hrvatska će morati čekati, ako ga ikad i bude, i na povrat opljačkanog kulturnog blaga, za koje se zna da je samo dijelom "sklonjeno" u beogradske i novosadske muzeje, a dijelom nepovratno opljačkan.

"Skandinavski" ministar

Nakon ovakvih, svakom realnijem hrvatskom građaninu, očekivanih povijesno konstantno drskih beogradskih "marifetluka", doista je nevjerovatna indolentnost hrvatske službene politike. Ona, kao da doista ništa ne shvaća, kao da se između Hrvatske i Srbije ništa strašnoga nije u proteklih deset godina dogodilo.

u Luri.

Dunja Konjevod, direktorica Sektora za međunarodne odnose u HGK-u, od beogradskih razgovora ponajprije očekuje informacije o srpskim propisima koji se primjenjuju na vanjsko-trgovinsku razmjenu te o stanju u bankarstvu, kako bi se vidjelo je li već ovom prigodom moguće uspostaviti veze između naših i srpskih banaka, čime bi se ubuduće izbjeglo međusobno plaćanje preko trećih zemalja. (Večernji list, 15. studeni)

PUTOVANJE 500 HRVATSKIH GOSPODARSTVENIKA U BEOGRAD:

Na Skadarliji uz šljivu i cajke

Odzvanja mi ta rečenica u ušima dok čitam u novinama da je 500 hrvatskih gospodarstvenika krenulo u Beograd na "poslovne dogovore" - jer trgovati se mora.

Rat, "polje" križeva na Mirogoju i na grobljima širom zemlje, nepokretni i polupokretni mladići, majke koje već desetu godinu iščekuju nestale sinove, masovne grobnice koje se još iskopavaju ... Koga to još zanima?

Pita se: Zašto se uopće ratovalo?

I sutra će naciifrani biznismeni nakon vrlo konstruktivnih razgovora krenuti na Skadarliju i uz "šljivku" i "cajke" tapšati jedan drugog po remenu i govoriti: "Što nam je to trebalo? Ili, što nam to učiniše?"

Odgovor je: Milošević i Tudman. A tako smo lepo živeli.

Da nije vrlo, vrlo tužno, bilo bi smiješno. Ljudi koji imaju najelementarniji ljudski ponos i tračak nacionalnog dostojanstva ne bi ni pod koju cijenu išli tamo gdje im nije mjesto, posebno ne na takav način.

Pa, grobovi se moraju ohladiti, emocije srediti, rane koliko-toliko zacijeliti. Koje milijarde dolara mogu nadoknaditi onaj horor što nam učini taj narod kojemu se mi tako sramno dodvoravamo?

Zar ćemo i dalje uznemiravati one u grobovima koji su sanjali nekakvu drukčiju Hrvatsku, Hrvatsku poštenih, ponosnih ljudi, a ne gomile poltrona, slugana praznih duša i pohlepnih očiju?

Čitateljica iz Šibenika (ime i prezime poznato redakciji)

Slobodna Dalmacija 22. studenog, 2000)

"Hrvatska će, ako se to od nje zatraži, pružiti humanitarnu pomoć žiteljima Srbije kojima predstoji teška zima", nije rečeno, iako točno tako zvuči, prije dvadesetak godina u Beogradu na sjednici saveznog Fonda SFRJ za nerazvijene, nego je rečeno prošle subote u Rimu. Tu je rečenicu izrekao aktualni ministar vanjskih poslova RH Tonino Picula.

Ova rečenica, koja u normalnih građana Hrvatske izaziva najmanimalnije barem mučninu, svakako će ući u antologiju novog hrvatskog povijesnog političkog sluganstva. Ona vrlo simbolično otkriva aktualni karakter i opredjeljenje vrha hrvatske službene politike. Ova je rečenica nedostojna, ponižavajuća, sramotna. Nevjerojatno je da ju je izrekao, na ovaj "skandinavski" način jedan od najodgovornijih ljudi hrvatske politike, Račanu vrlo odan ministar Picula, za kojega se inače drži da je ozbiljan i odgovoran političar.

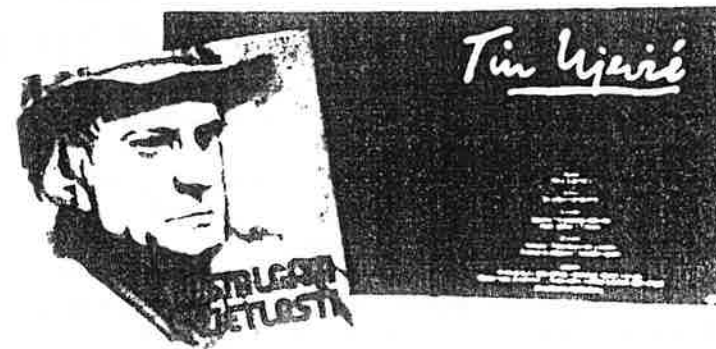
Srbiji vjerojatno treba humanitarno pomoći, i to će biti zadatak međunarodne zajednice, njezinih bogatijih članica.

Činjenica jest da Hrvatskoj isto tako treba svekolika pomoć, pa i humanitarna. Činjenica jest da pomoć u obliku "zimnice", kako je rekao nadalje naš ministar Picula, treba pružiti i stotinama tisuća osiromašenih, nezaposlenih i bijednih građana Hrvatske. Činjenica jest da će, nakon višekratnih velikih poskupljenja energenata i surovih antisocijalnih mjera discipliniranja, desecima tisuća naših građana ova zima biti vrlo hladna i gladna. Bit će tako i tisućama još nezbrinutih hrvatskih izbjeglica,

Uz 45. obljetnicu smrti Tina Ujevića u gostionici "Blato":

PJESMOM I STIHOM OD KAVANE DO USPOMENE

I počasni građanin Zagreba Dragutin Tadijanović došao je jučer 12. studenoga odati počast velikom Tinu u gostionicu "Blato", gdje je priređen kavanski spomen na pjesničkoga genija u povodu 45. obljetnice njegove smrti. U zadimljenoj i dupkom ispunjenoj kavani, u koju se Tin sklanjao od akademskih krugova, obnovljene su sa skromnim patosom slike iz njegova života, svjetonazora i poezije. Stihovi "Tamo da putujem, tamo da tugujem", koje je uglazbio Arsen Dedić, praćeni gitarom, "Kristalna kocka vedrine", koju je kazivao Goran Matović, i

SVAKIDAŠNJA JADIKOVKA

Kako je teško biti slab,
kako je teško biti sam,
i biti star, a biti mlad!

I biti slab, i nemoćan,
i sam bez igdje ikoga,
i nemiran, i očajan.

I gaziti po cestama,
i biti gažen u blatu,
bez sjaja zvijezde na nebu.

Bez sjaja zvijezde udesa,
što sijaše nad kolijevkom,
sa dugama i varkama.

-- O Bože, Bože, sjeti se
svih obećanja blistavih,
što si ih meni zadao.

O Bože, Bože, sjeti se
i ljubavi, i pobjede,
i lovora, i darova.

I znaj da Sin tvoj putuje
dilinom svijeta turobnom
potrnu i po kamenju,

od nemila do nedraga,
i noge su mu krvave,
i srce mu je ranjeno.

I kosti su mu umorne,
i duša mu je žalosna,
i on je sam i zapušten.

I nema ni sestre ni brata,
i nema oca ni majke,
i nema drage ni druga.

I nema nigdje nikoga
do igle drača u srcu
i plamena na rukama.

Mojim očima (i srcem)...

"Naligoše na jazik horvacki" govori Marulić u jednom od svojih slavni djela... Marulić, pjesnik, književnik, humanista, pisac koji je pisao na tri jezika, čovjek koji je u 15-16 st. pisao i radio - a u stvari i danas živi među nama svojim djelima. Tko zna, možda bi danas više nego ikada trebali jednog Marulića da nam možda rasvijetli puteve prema jednoj jasnoj viziji i obrani našeg hrvatskog jezika.

Zaista volim hrvatski jezik i ponosna sam na njega "iz sve snage". Kad pomislim kako se taj naš jezik razvija od "stoljeća sedmog" - koji puta me upravo hvata neka bojazan od one odgovornosti koju su naši stari postavili na nas, koji dolazimo iza njih. Lijepo je govoriti svojim jezikom, pjevati pjesme jezikom svojih otaca, no nije sve to: na nama je i razvijanje tog jezika, tako da uz ono staro, prekrasno i dobro - i nove riječi uđu, jer jezik naroda je živ. Ako napredak jezika stane - jezik umire. No to ne znači da nam je dozvoljeno "brljanje" po jeziku, koje je tako jako ovih dana, da me upravo srce boli.

A kako je taj naš hrvatski zaista interesantan! Pođete li od Međimurja prema Dubrovniku - svugdje je drukčiji, a opet isti. Svugdje čujete riječi koje ste čuli negdje prije, i ne znate točno gdje, no ovaj puta izrečene su nekako drukčije, s drugim naglaskom, s drugim samoglasnicima, ili nijansom glasa. Čak se i imena razlikuju od mjesta do mjesta - što nije slučaj, koliko ja znam, gotovo nigdje u svijetu. Recimo, kad se dijete rodi u Kanadi, mama i tata mu daju ime "John", i gdje god išao po Kanadi, njegovo se ime ne mijenja. Male razlike će vjerojatno biti, jer neka teta zvat će ga "Johnny", ili "Johnsy" ili nešto slično, no velikih odstupanja neće biti. Isto je i sa ženskim imenima.

No, ako se dijete rodi, recimo, u Zagrebu i dobije ime "Stjepan", i onda se odseli, recimo, u Split. Hoće li mu ostati isto ime? Neće, jer će ga djeca zvati "Ej, Stipe, mali, di si?" Zaluta li to dijete u Zagorje, automatski će biti Štef (izgovaraj: Štief), ili Štefek, ili nešto slično; u Međimurju će se zvati nešto slično Štiefeku, a u Slavoniji bit će Stipan ili Stipa, u Bjelovaru Stevo, Stefan, ili Štefan...- da ne duljimo dalje.. Ženska imena su isto tako prepoznatljiva po mjestima stanovanja: recimo, Marija može biti Marija (naglasak na Ma) u Rijeci, Marička u Zagorju, Mara (izgovoreno Moara) u Dubrovniku, Marica u Međimurju itd.

"Naligoše na jazik horvacki" - govori Marulić i nije ni svjestan kako je točnu rečenicu rekao u ono svoje doba - iako je u toj rečenici on govorio o narodu, ali i jeziku - govorio je ne samo za ondašnje susjede, ili one koji su tukli po ondašnjem Splitu, Turke - već i na nas same, nas Hrvate živuće tada i danas. Tada, dok je bilo moderno i unosno govoriti talijanski ili latinski, on je pisao i govorio "horvatski" - čakavski, ne mareći o posljedicama, posebno onim ekonomskim.

Eto, slušam taj naš hrvatski oko sebe i ne mogu vjerovati svojim vlastitim ušima! Što bi danas Marulić učinio kad bi imao mogućnost nas čuti, posebno ovdje u Torontu? Od stranih riječi, do srbizama, do iskrivljenih izraza, bez spominjanja onih koji su zaboravili hrvatski - a engleski ne znaju, pa govore nekakvim "nemuštim" jezikom, koji ni oni sami ne razumiju. Jasno, ni ja nisam puno bolja (i to čujem stalno, jasno), ali bar se trudim kako bih postala bolja, ako mogu. Mnogi se ni ne trude više - prihvatili su situaciju "lakše - bolje" i obično se tada (tiho, za sebe - jedino, gledajte mi oči pune čuđenja) pitam u sebi (a vjerujte mi, teško mi je koji puta zaustaviti to pitanje, pa moram samu sebe kočiti), "Ma kako možeš ubijati jezik kojim te majka dojila od rođenja?" Kako je to moguće zaboraviti one riječi jezika koje nas uvijek okružuje i kad vam dođe ono nagonско - iz vas izlazi hrvatski, ne engleski - hrvatski, koji nikad niste zaboravili - samo

je "ovako" lakše - jer "tako i drugi govore".

Kad bih vam mogla dati poklon za ovu treću godišnjicu ovih novina (a priznajte nije to mala stvar - tri godine izlazenja svakih 15 dana) - dala bih vam poklon hrvatskog jezika, najljepšeg jezika na svijetu, koji ima dovoljno riječi da opiše svaku emociju, svaku ljepotu, sreću ili žalost, ushićenje ili tugu. Radeći na ovim novinama morala sam ući u razne aspekte hrvatskog jezika i što više radim na hrvatskoj književnosti - to sam više očarana jezikom mojih djedova. Slušajući simpozij o Maruliću pred neko vrijeme - i dozvolite mi da se opet zahvalim izvanrednim ljudima iz naše zajednice, koji su ovim simpozijem zaista učinili veliko djelo. Za vas koji ne znate što je trebalo učiniti za ovaj simpozij samo kratko: organizirati simpozij, načiniti izložbu knjiga, pripremiti posebne plakate i izložbene panoje, prevesti dugačke članke predavača, pripremiti predavanja, dočekati predavače, ugostiti ih i na kraju pripremiti sva predavanja za glasilo "Journal of Croatian Studies", koji se izdaje jedamput godišnje. Ovaj veliki posao organizirali su posebni ljudi iz naše zajednice: Vlado Petranović, Biserka Butković, Dunja Lacković, dr. Vlado Bubrin, dr. Vinko Grubišić, Anita Mikulić-Kovačević, Milka Zlomislić, braćni par Šešelji. Hvala im svakome, jer njihovom smo zaslugom slušali riječi o čovjeku, ocu hrvatske književnosti Marku Maruliću, koji je otvorio put mnogim hrvatskim književnicima, sudbonosne riječi koje bi svatko od vas trebao stalno nositi u svojim srcima: "Naligoše na jazik horvatski"....

Marko Marulić SVAKI DAN ISTIČE SUNCE

Svaki dan ističe sunce ter zahodi,
tim vrime utiče, a starost dohodi:
ki si sad mlad i zdrav, ča dobro ne činiš,
da budeš bogu prav; umriti li nemriš?

Cvīce premaliti cvate pak opada,
voće zrijuć liti s' stabla na tle pada;
a ti glavu dvižeš, ter se velik činiš,
više sebe sižeš; umriti li ne mniš?

"Naligoše na jazik horvatski", kaže Marulić u 15. stoljeću, kao da govori danas. Kriviti druge ne trebamo, jer riječi jezika izlaze iz Vaših i mojih usta ili pera... dajmo Maruliću neka mimo spava.... Govorimo samo hrvatski, čisti hrvatski!

Valentina

Sa božićne prodaje: gđe. Mira Mayer i Mira Vuletić, članice Bedema Ljubavi

mahom staraca koji moraju, kao u Zadru, napustiti izbjegličke hotele, jer su im isključeni struja, grijanje, voda, a kuće su im još neobnovljene.

Da smo mi sređena zemlja, perspektivna, da gospodarska situacija stvara nova zaposlenja, da mirovine naših milijun umirovljenika dostižu dostojne vrijednosti, da su deseci tisuća razrušenih domova obnovljeni, da naši ljudi ne moraju veći dio svojih prihoda trošiti na prehranu, da je, na kraju, novi beogradski režim, osim klasične srbijanske političke drskosti prema Hrvatskoj pokazao barem fingirano uvažavanje i želju za dobro susjedstvom, a nije - o humanitarnoj pomoći dalo bi se razmisliti. Ovako, izjava jednog od vodećih ljudi nove hrvatske politike zvuči frapantno nepromišljeno, zapravo politički glupo, naročito u istom tjednu kad nam "novi" Beograd traži da im izručimo Prevlaku, jer oni, eto, to očekuju od Hrvata "džentlmena".

"Pogledaj dom, anđele!"

Jesu li naši vladajući političari uopće svjesni kakva je trenutačna socijalno-ekonomsko-politička situacija u zemlji? Ili kako bismo rekli, u, našim novim političarima očito relevantnom, Beogradu; "pogledaj dom svoj, anđele!" Stvarno je stoga nepojmljiva ova snishodljivost nove hrvatske politike spram beogradskog režima. Je li moguće da pametni hrvatski političar javno iskazuje više socijalne osjetljivosti prema građanima Srbije, nego prema svojim građanima? Jesu li, zaboga, uvijek u pravu bili beogradski političari i mediji, koji su desetljećima Hrvate nazivali "bečkim konjušarima"!?

Misle li doista u Vladi kako će hrvatska zimmica upućena u Beograd promijeniti to mišljenje? Je li moguće da je nova hrvatska politika

HRVATSKA BI MOGLA DOBITI 300 MILIJUNA DOLARA SAMO OD ZLATA U ŠVICARSKOJ BANCII

Jugoslavija je do sada tvrdila da je SRJ jedini nasljednik SFRJ. Sve ostale republike insistirale su da je po srijedi bio raspad države, a ne odcjepljenje, te da za to u podjelu treba biti uključena sva imovina SFRJ.

Beograd - Predsjednik Koštunica sastavio je komisiju o rješavanju pitanja sukcesije. Čeka se formiranje Savezne vlade krajem tjedna pri kojoj bi bila ta komisija. Do prvog sastanka zajedničke komisije trebalo bi doći već početkom idućeg mjeseca, pri čemu bi se donijela načelna odluka. To bi bio prvi konkretan korak, a onda bismo vidjeli kako dalje - izjavio je za Jutarnji list Žarko Korać, jedan od čelnika DOS-a, odgovarajući na pitanje kada bi se mogli održati prvi pregovori o podjeli imovine SFRJ.

Pregovaranje o sukcesiji jedan je od uvjeta za primanje SRJ u Međunarodni monetarni fond, što bi se trebalo dogoditi sredinom prosinca. Stoga je u interesu novih demokratskih vlasti u Beogradu ubrzati pregovore koji su posljednjih sedam godina bili na mrtvoj točki.

Zlato Kraljevine Jugoslavije

Osnovna kočnica u pregovorima bio je tvrdoglavi stav jugoslavenskog izaslanstva - ono je, naime, insistiralo na stavu da je SRJ jedini nasljednik SFRJ. Sve ostale republike na prostoru bivše države, a Slovenija najagresivnije, insistirale su na suprotnome - da je posrijedi bio raspad države, a ne odcjepljenje, te da zato u podjelu treba biti uključena sva imovina SFRJ. Ukupna djelidbena bilanca, prema procjeni Hrvatske, Slovenije, BiH i Makedonije, iznosi oko 2,5 milijarde dolara. Najzanimljiviji dio te imovine nalazi se u Banci za međunarodna poravnja u Bazelu (BIS). Tamo, naime, čeka između 700 milijuna i milijarde dolara u zlatu i devizama bivše Jugoslavije.

Damir Borovčak : Hello Toronto – ovdje Zagreb

SLUŽENJE UMJESTO SEBIČNOSTI I DVOLIČNOSTI

Danas je najvažnije i najmoćnije oružje režiranje informacija i posjedovanje medija. Zato nam je svima dužnost upozoriti i širiti pozitivnu misao hrvatske istine.

SEBIČNOST

'Hrvatska iskra' ovim brojem obilježava svoju malu obljetnicu - trogodišnjicu izlaženja. Usput, prošla je i godina dana kako se redovito javljam za 'Hrvatsku iskru' u stupcima, pod naslovom, 'Hello Toronto - ovdje Zagreb'. Kako 'Hrvatska iskra' pokušava služiti Hrvatima Toronta i okolice za sveopće hrvatsko dobro, to je prigoda napisati nešto o temi služenja. Pri tom, nažalost, ne možemo zaobići temu sebičnosti. Naime obje ove kategorije susrećemo kao suprotnosti u ljudskoj prirodi i našim životima. No, čini se, ljudsko dobrostivo služenje puno je rjeđe od zlokuke sebičnosti. Možemo s takovim razmišljanjima povezati i nesretne povijesne okolnosti kroz koje su stoljećima prolazile generacije našeg naroda i pokušaji uspostave, a zatim i očuvanja hrvatske države.

Mnogi su pojedinci u raznim vremenima željeli služiti tim uzvišenim ciljevima i interesima naše Domovine. Neki s više ili manje žara ili nažalost osobnog interesa, ali nikako se ne može poreći jedno, a to je veliko domoljublje u našem narodu. Posebno je ono do patetičnosti prisutno u dijelu našeg naroda koji se nalazi izvan granica naše Domovine ili u iseljeništvu. Jednostavno rečeno, čim dalje od Hrvatske i glavnog grada svih Hrvata, tim više ljubavi i žara za Hrvatsku.

A u Hrvatskoj, osobito u posljednje vrijeme, zahvaljujući posebnim medijskim dugoročnim zlobnim kampanjama, nacionalni je naboj u silaznoj putanji. Uglavnom većina se pučanstva po uzoru na razne čelnike okreće materijalnom i postalo je pravilo sebičnosti - mjerenje nacionalnih interesa kroz optiku materijalnog imetka. Čini se da čak više i ne vrijedi uzrečica 'ako je meni dobro, dobra je i vlast i država' i obrnuto. Narod rezignirano traži i sam više novaca i materijalnih dobara, kod svih su prisutne sve veće želje za posjedovanjem, a o neizvjesnoj sutrašnjoj nacionalnoj sudbini sve je manje zainteresiranih. Ta je činjenica još strašnija zbog velike nezaposlenosti i duboke sveopće krize morala.

S druge pak strane, moglo se već i prijašnjih godina dobro uočiti da u prigodama dobivanja vlasti i ovlasti, napr. u državnim strukturama, rijetki će pojedinci nastojati pregarati s osnovnim načelom služenja općim interesima i ciljevima svojeg naroda. Češće ćemo biti svjedoci samo boljih ili lošijih fasada, iza koje se krije, a sada često i razotkriva, poriv bezgranične sebičnosti. Ti sebični postati će preko noći izvršno materijalno osigurani, a zatim častohlepni, oholi, bezobzirni prema podčinjenima ili onima kojima bi trebali služiti - običnim građanima, svojem narodu. Njih će prije svega zanimati pozicija, novac, moć, često medijsko isticanje. Nikada neće imati sluha za zajedničke ideje, timski rad ili opće nacionalno dobro. Takvi teško silaze s političke ili društvene scene, jer jednostavno vođeni nezasićenošću, smatraju se nezamjenjivim. Nezasitni u svojoj sebičnosti, napustiti će i stranku koja im je to omogućila, napustiti će isticana načela kojih se nikada nisu držali i koja su samo verbalno podržavali. U stvari, načela i postulati poštenja i demokršćanska načela samo su ih opterećivala, te im neće biti neugodno započeti posve suprotnu retoriku i kampanju. Potaknuti novim izazovima, novih časti, mo-

ći ili pozicija, potpuno će preokrenuti ono što su u prošlosti govorili, naglo će zaboraviti ideje i stavove koje su sami isticali dok im je to bilo unosno i osiguravalo poziciju. To treba imati u vidu kada pratimo stalno nove transfere bivših HDZ dužnosnika. Sada se vidi da je to bila stranka u koju su mnogi dolazili iz koristoljublja, jer je bila žezlo vlasti. Koliko sebičnosti i materijalizama od onih koji su iznutra razarali svako opće dobro, ono dobro koje je uspostavilo hrvatsku državu i načela općeg nacionalnog pomirenja.

DVOLIČNOST

Vrhunac te bezgranične sebične dvoličnosti, očitovao se i kao kolektivni sindrom, u vidu posjeta hrvatskih gospodarstvenika Beogradu. Hrvatski su direktori u desetak autobusa, njih čak 420(!) pohrlili u Beograd. Na veliku hrvatsku sramotu, to su učinili upravo uoči najtragičnijeg datuma nove hrvatske države - 17. studenog, krvave obljetnice pada Vukovara i vukovarskog egzodusa. Predvođeni prvim čovjekom Hrvatske gospodarske komore Nadanom Vidoševićem, jednim od rijetkih hadezeovaca koji nije smijenjen od nove vlasti (!?), bili su ushićeni prijemom svojih srpskih kolega. Stoga su se dobro provešeli u Skadarliji, u elitnim restoranima Beograda i na obali Dunava. Nitko se pri tom nije sjećao tragedije Vukovara, te bez imalo stida predsjednik Hrvatske gospodarske komore, srpskim je novinarima u Beogradu na upit kako su hrvatski gospodarstvenici dočekani, izjavio: "Kako bi drugačije nego prijateljski, u duhu dobre srpske tradicije" (Večernji list od 17.XI.og. str. 5). A u vezi dolaska srpskih turista na Jadran, Nadan Vidošević uzvraća s riječima dobrodošlice po kojem su "Srbijanski turisti galantniji nego Nijemci".

I da ne zaboravimo - i izvan Domovine postoje sindromi služenja, sebičnosti i dvoličnosti. U iseljeništvu također prevladavaju pojave bogatstva, želje za beskrajno velikim i bezgraničnim materijalnim posjedovanjem. Uz to raste i sebičnost, kada je u pitanju da se barem mali dio tih dobara stavi u službu i za interes Hrvatske. Iako se mnogi tako često zaklinju u veliko hrvatstvo, najteže odvajaju za one akcije u kojima oni nisu centar pažnje, već su to domoljubni pragmatici na poslovima pregaranja za opće hrvatsko dobro. Bilo je nekad na području Toronta i okolice više hrvatskih pojedinaca i velikih darovatelja za opće hrvatsko dobro. Nesebičnim i uspješnim akcijama, poput uspostave Hrvatske katedre na Waterloo sveučilištu ili izgradnje crkve u Oakvillu, može se smatrati vrijeme prije uspostave države Hrvatske. Međutim često neke izvrsne ideje, doduše materijalno skromnijih pojedinaca, ali pojedinaca djelatnih i bogatih duhom i dokazanih radom za hrvatsko opće dobro, nisu bile dovoljno prepoznate. Ideje su bile korisne i dobre, služenje općem dobru nije bilo upitno, ali sebičnost onih koji su mogli materijalno tome pomoći ili doprinjeti, bila je jača od potrebe prepoznavanja i podupiranja. Naime oni koji su u životu Božjom voljom i svojim radom stekli veća materijalna dobra nego što mogu potrošiti za svojeg života, ipak najteže izdvajaju za tuđe ideje, makar one bile i za uzvišenu hrvatsku korist. Istina, glede pomoći Hrvatskoj u Domovinskom

ratu, mnogi nisu žalili svojeg vremena, svojeg novca i truda. Ta su vremena prošla, mnogi su ostali razočarani, neki vrlo opravdano, a neki zato, jer su samo željeli više kapitalizirati. Prošli rat u Hrvatskoj, u duhu proklamiranog općeg nacionalnog pomirenja i katoličkog nauka, nije imao instituciju prijekog suda za ratno profiterstvo. Redoviti su sudovi pak zakazali u pravnom procesu dok je za to bilo vrijeme, pa najednom ostajemo začećeni. Sebičnost se pretvorila u kriminal, uspjela je nadvladati služenju općeg dobra, a rezultat je današnje stanje letargije i gorčine, kako u Hrvatskoj iako i u iseljeništvu.

SLUŽENJE

Danas je najvažnije i najmoćnije oružje režiranje informacija i posjedovanje medija. To može biti opasno poput najubojitijeg oružja. U rukama pojedinaca, koji su plaćeni službenici novog svjetskog poretka, za male narode slijede novi oblici porobljavanja i manipuliranja njihovom nacionalnom sviješću.

Potrebno je zato razmisliti koliko nam služe pojedinci i glasila koja šire slobodoumne i istinite ideje i informacije. Takvih je nažalost ostalo premalo u Hrvatskoj, a nema ih puno niti u iseljeništvu. Pitanje je stoga koliko mogu pojedinci i koliko možemo udruženi učiniti ako prevladamo sebičnost i počnemo služiti zajedno s onima koji već djeluju i rade na širenju ideja općeg dobra, istinitih informacija i ispravnog političkog promišljanja. Je li ispravno kupovati senzacionalističke tiskovine i time ih potpomagati, dok one napuhane i režirane skandalima šire mržnju među stanovništvom i rastaču hrvatsko nacionalno

Najnovije.....

VEČER HRVATSKIH POVRAATNIKA IZ ISELJENIŠTVA

U petak 17. studenog u hotelu Sheraton u Zagrebu u organizaciji Kluba povratnika iz iseljeništa, u potpuno rasprodanoj velikoj dvorani hotela okupilo se na svečanoj večeri oko 500 povratnika iz iseljeništa i njihovih prijatelja. Na stolovima nas je dočekao vrlo lijepo osmišljeni katalog s programom večeri. U pozdravnom slovu kataloga stoji kako je ovaj susret zamišljen kao susret Hrvata povratnika iz raznih dijelova svijeta na zajedničkom druženju, upoznavanju, produbljivanju prijateljstava, ostvarivanju poslovnih kontakata s predstavnicima domaćih i stranih tvrtki, razgovori s predstavnicima medija, hrvatske vlasti, domovinskih institucija kao i s osobama iz javnog života u Republici Hrvatskoj.

Nakon intoniranja Lijepe naše i odavanja počasti prvom predsjedniku RH Dr. Franji Tuđmanu, ratnom ministru obrane Gojku Šušku i svim ostalim palim za domovinu Hrvatsku, započeo je prigodni program. U svom uvodnom slovu predsjednik Kluba povratnika iz iseljeništa Vlado Glavaš zamjerio je većini državnih dužnosnika i političkim strankama koji se nisu ni ispričali za svoj nedolazak iako su bili uredno pozvani. Za sve okupljene, a tako i za predsjednika Glavaša, to je bio jasan znak današnjeg odnosa hrvatske vlasti prema svojem iseljeništvu. Hrvatski narod i hrvatska država su u velikoj krizi i samo osvješćivanje, moralno uzdizanje, rad, red, čuvanje povijesti, poštivanje jedno drugog, bez obzira na političko uvjerenje, mogu nas dovesti do željenog cilja iz 1990.g. Ovdje smo svi odgovorni, s razlikom u dužnostima koje obnašamo. Potom je uslijedilo sjecanje na devetu obljetnicu stradanja Vukovara i vukovarski egzodus. Već iduće jutro tamo će krenuti 70-tak iseljenika i sudjelovati na komemorativnim svečanostima, rekao je Glavaš.

Zatim se nazočnima kratko obratio i Vlatko Menix, predsjednik Kluba povratnika iz iseljeništa u BiH, koji je govorio o specifičnostima i problemima povratnika iz Republike B&H.

Centralni događaj govornog dijela večeri bilo je proglašenje generala Ante Rose povratnikom godine, kome je tom prigodom izraženo priznanje u vidu posebne zahvalnice i grafikom 'Uskrsnuće Vukovara', rad ak.